

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsprøver

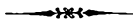
i

Viborg Katedralskole

1898.

1. En Oplysning om Legatstifteren, Sognepræst Jacob Stampes Stamtavle, af Adjunkt Lomholt.
2. Skolcefterretninger for 1897—98 af Rektor Dr. A. Heise.

Viborg.

F. V. Backhausens Bogtrykkeri.

1898.

Indholdsfortegnelse.

En Oplysning vedrørende Legatstifteren, Sognepræst Jacob Stampes Stamtavle af Adjunkt Lomholt	Side 1
Skoleefterretninger for 1897—98 af Rektor, Dr. A.	
Heise	— 7
I. Prøver i 1897.	— 9
II. Fordringerne til Optagelse i Skolen	— 21
III. Disciplene	— 24
Disciplenes Forhold udenfor Skolen; Syge- meldelser	— 27
IV. Skolepenge. Understøttelsesmidler	— 28
V. Lærerne. Aarets Arbejde	— 33
Overlærer, Dr. Bang †	— 33
Fortegnelse over Lærerne og Fagfordelingen	— 35
De gennemgaaede Pensa	— 37
VI. Videnskabelige Samlinger	— 55
VII. Uddrag af Skolens Regnskab for Finansaaret 1897—98	— 67
VIII. Forberedelsesskolen	— 69
IX. Afgang- og Aarsprøver 1898	— 73

En Oplysning

vedrørende

Legatstifteren, Sognepræst

Jacob Stampes Stamtavle

af

Adjunkt Lomholt.

I Indbydelsesskriftet for 1897 omtaler Rektor Lefolii (S. 4—6) en Uoverensstemmelse mellem de af Lengnick og Kantor Philipsen udgivne Stamtavler angaaende Stamfaderen til den Familie Stampe, til hvilken Stifteren af det store Legat ved Viborg Katedralskole, Præsten Jacob Stampe hører. Da jeg i Anledning af den første Bortgivelse af Legatet i Maj 1897 havde nogen Lejlighed til at undersøge dette Spørgsmaal, kan jeg herom oplyse følgende:

Naar Lengnick siger, at denne Familie ej staar i nogen Forbindelse med den af ham udgivne stampe'ske Stamtavle, da er dette rigtigt. Det, som har forledet Kantor Philipsen til paa sin Stamtavle at anbringe Jacob Henrichsen Stampe (Farbroder til Gehejme-statsministeren) som Fader til Jørgen Jacobsen Stampe, hvis Sønesøns Søn Legatstifteren var, er formentlig Navnet „Jacobsen“, der jo ogsaa kunde passe godt nok paa en Søn af Jacob Henrichsen Stampe, naar denne blot ikke var død barnløs, begravet d. 6. April 1741, 56 Aar gammel. Alene Aldersangivelsen

burde have gjort Philipsen opmærksom paa det lidet sandsynlige Forhold, at Jørgen Jacobsen Stampe, hvis Fødselsdag (skal være Daabsdag) han iøvrigt angiver rigtigt til den 23. Oktober 1704, i saa Fald kun skulde have været ca. 19 Aar yngre end sin Fader. Af Kirkebogen fremgaar for Resten til Overflod, at Jacob Henriksen Stampe først blev gift (med Anne Enevoldsdatter) den 27. April 1731.

Hvad nu angaar Navnet „Jacobsen“, der som ovenfor udtalt formentlig maa være Grunden til Fejltagelsen, da er Sammenhængen hermed den, at der i Viborg i Slutningen af det 17. og Begyndelsen af det 18. Aarhundrede levede en Mand ved Navn Jacob Johansøn, men almindelig benævnt Jacob Skomager efter sin Profession. Han blev trolovet den 30. Juni 1695 og viet den 27. Oktober s. A. til Cathrine Natansdatter og havde med hende i det mindste følgende Børn:

1. Nathan, døbt 16. Aug. 1696.
2. Zidsel, — 1. Maj 1699.
3. Johan, — 2. Febr. 1702, begr. 29. Juni 1762.
4. Jørgen, — 23. Oktbr. 1704, begr. 11. Oktbr. 1771, „67 Aar gl.“
5. Kirsten, døbt 31. Oktbr. 1707, † 15. Decbr. 1789.

Den her nævnte Jørgen kommer selvfølgelig efter Tidens Skik til at hedde Jørgen Jacobsen og viser sig netop at være den ovenfor nævnte Jørgen Jacobsen Stampe. Men hvor har han da faaet Stampe-Navnet fra? Ogsaa i den Henseende er Lengnick rigtig underrettet, naar han siger, at han har tjent Jacob Henriksen Stampe og „optaget“ Navnet efter ham. Muligvis

er det ikke helt korrekt at sige, at han har optaget Navnet Stampe. Han var Avlsbruger og hørte som saadan med til Vognmandslauget; man kan da gætte paa, at hans Tjeneste hos Jacob Henrichsen Stampe, som var en af Byens største Købmænd, har bestaaet i, at han har drevet dennes Avling, forrettet hans Kjørsler o. l., kort sagt været nøje knyttet til Købmanden, og saa har Byens Folk efter en Skik, der jo til Dels, navnlig i Almuen, har holdt sig ned til vore Dage og vel kan træffes den Dag i Dag, meget naturligt kaldt ham Jacob Stampe, saa at han efterhaanden er bleven almindelig kendt under dette Navn i Byen, lille som den var paa den Tid. Hvorfra Lengnick har sin Viden om dette Tjenesteforhold, ved jeg ikke; men gennemgaar man Skatte-Mandtallene for den Tid, kan man forfølge baade Jacob Skomager og hans to Sønner (Johan og Jørgen) gennem en lang Aarrække. 1738 staar der: „Jürgen Jacobsen, tient Stampe“; før den Tid kaldes han blot Jørgen Jacobsen; efter den Tid — og navnlig efter Købmandens Død 1741 — faar han temmelig regelmæssig Tilnavnet Stamp eller Stampe.

Broderen Johan (kaldet „Kræmmer“ efter sin Virksomhed, der bestod i nogen Slakteri- og Gartner-næring ved Siden af Avlsbrug, som han ogsaa drev) efterlod sig ogsaa Børn; en Sønesøns Sønesøn af ham er den Student Johansen, som blev den ene af Legatets to første Nydere (se Indbydelsesskriftet 1897, S. 134).

Hvorledes man i alle Enkeltheder ved Hjælp af den ældre Tids mangelfulde Kirkebøger m. m. faar den fornødne Sikkerhed for Familieskabet mellem Jacob

Skomager og paa den ene Side Legatstifteren Stampe, paa den anden Side den her i Byen boende Familie Johansen (som for Resten næppe ere de eneste nulevende Efterkommere her i Byen af Jacob Skomager), det lader sig ikke i Korthed paavise og var heller ikke Formaalet for disse Linier, som blot skulde bidrage til at klare den af Rektor Lefolii paapegede Uoverensstemmelse mellem de foreliggende trykte Stamtavler for det omtalte Punkts Vedkommende.

Adolf Lomholt.

Skoleefterretninger

for

1897—1898

ved

Rektor Dr. A. Heise.

I. Prøver i Skoleaaret 1897—98.

Afgangsprøverne og **Aarsprøverne** afholdtes paa de i Indbydelsesskriftet fra ifjor meddelte Tider.

Afgangsprøven for studerende bestodes af 6. Klasses 18 Disciple, desuden af 1 Privatist, 4. Klasses Hovedeksamen af 6, Almindelig Forberedelseseksamen af 2 Disciple. Til Tillægsprøve i Latin og Græsk eller i Fransk havde indstillet sig 5, til den for Farmaceuter m. fl. anordnede Latinprøve 3 Eksaminander. — I Bedømmelsen deltog Undervisningsinspektionens Formand, Prof. Dr. Gertz og de øvrige i Indbydelsesskriftet fra ifjor nævnte Censorer.

Ifølge ministeriel Bevilling af 31. Juli 1897 afholdtes den 19. August en ekstraordinær Tillægsprøve i Fransk for Valdemar Friis Möller, der ønskede Optagelse i 5. Klasses mat.-naturv. Afdeling.

Ifølge ministeriel Bevilling af 22. Decbr. 1897 afholdtes i Januar Maaned en ekstraordinær 4. Klasses Hovedeksamen for Ludolf Conrad Davidsen, der ifølge ministeriel Bevilling af 15. Septbr. 1897 var bleven optagen paa Prøve i 5. Kl., uagtet han, tildels paa Grund af Sygelighed, som Privatist ved Fredericia Latin- og Realskole i Sommeren 1897 ikke havde opnaaet det til Oprykning i 5. Kl. fornødne Pointsantal (55).

Afgangseksamen for studerende

Nr.	Sproglig-historisk Retning.	Faderens Stilling og Opholdssted.	Dansk Stil		Dansk og Oldnordisk.
			fri.	bnd.	
1	Peter Kristian Johansen, f. $\frac{12}{11}$ 78; opt. $\frac{19}{8}$ 90 i I.	Avlsbruger, Viborg.	mg ÷	mg	ug ÷
2	Frode Vald. Fred. Christensen, f. $\frac{31}{5}$ 78; opt. $\frac{19}{8}$ 92 i II.	Pens. Lærer, Viborg.	mg +	mg	ug ÷
3	Bertel Marius Jensen, f. $\frac{9}{1}$ 76; opt. $\frac{19}{8}$ 95 i V.	Mælkehdl., Holstebro.	mg	mg	ug ÷
4	Martinus Madsen Østergaard. f. $\frac{2}{1}$ 77; opt. $\frac{19}{8}$ 94 i V.	Gaardmd., Gudum.	mg	mg +	ug ÷
5	Eyvind Smitt, f. $\frac{15}{12}$ 78; opt. $\frac{19}{8}$ 93 i III.	Seminarie!, Ranum.	mg ÷	mg ÷	mg +
6	Anders Andersen, f. $\frac{21}{3}$ 77; opt. $\frac{19}{8}$ 92 i II.	Gaardmd., Thorning(Vib.)	mg ÷	mg ÷	mg +
7	Jens Mikkelsen Jensen, f. $\frac{19}{1}$ 79; opt. $\frac{19}{8}$ 94 i V.	Gaardejer, Ejerslev(Mors)	g +	mg ÷	mg +
8	Rich. Benjam. Christensen, f. $\frac{28}{9}$ 79; opt. $\frac{19}{8}$ 91 i I.	Købmd., Viborg.	mg ÷	g +	ug ÷
9	Andreas Bang, f. $\frac{30}{8}$ 79; opt. $\frac{19}{8}$ 91 i I.	Amtsforv., Viborg.	g +	mg ÷	mg ÷
10	Kristen Andersen, f. $\frac{26}{10}$ 77; opt. $\frac{22}{1}$ 90 i I.	Maskinm., Mønsted (Vib.)	g +	g +	mg ÷
11	Johannes Henrik Faber, f. $\frac{19}{1}$ 79; opt. $\frac{19}{8}$ 91 i I.	Bogholder, Viborg.	mg ÷	mg ÷	mg ÷
12	Karmark Vilh. Tonsgaard, f. $\frac{21}{8}$ 77; opt. $\frac{19}{8}$ 94 i V.	Gaardejer, Sennels (Thy).	mg ÷	g +	ug
13	Peder Pedersen, f. $\frac{1}{7}$ 73; opt. $\frac{19}{8}$ 95 i V.	Husfæster, Simmekjær (Hern.)	mg ÷	mg ÷	mg +
14	Karl Tøger Madsen Gade, f. $\frac{18}{12}$ 75; opt. $\frac{19}{8}$ 92 i II.	Afd. Gaardmd., Skinnerup (Thy).	g	g	g +
15	Svend Kielgast, f. $\frac{21}{9}$ 79; opt. $\frac{19}{8}$ 92 i II.	Købmd., Skive.	mg	g +	mg

Til Første Karakter med Udmærkelse fordres mindst 105 Points, til

i Juni og Juli Maaneder 1897.

Fransk.	Engelsk.	Tysk.	Historie.	Latin			Græsk.	Naturlære.	Points.	Hoved-karakter.
				skr.	læst.	ikke læst.				
mg	mg	„	ug	mg ÷	mg +	mg +	ug ÷	ug	102 ¹ / ₃	1. Karakt.
mg	„	ug ÷	mg	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg +	ug ÷	99	1. Karakt.
mg ÷	„	ug ÷	mg ÷	mg	ug ÷	g +	mg	mg	96	1. Karakt.
mg	ug	„	mg +	g ÷	mg ÷	g	mg	ug	95 ² / ₃	1. Karakt.
g +	mg	„	mg ÷	mg	mg	mg ÷	mg +	g +	91 ² / ₃	1. Karakt.
mg ÷	„	mg +	g	g	mg	mg	mg +	mg	90 ² / ₃	1. Karakt.
g	„	mg	mg	g	mg ÷	mg ÷	mg	mg +	89 ¹ / ₃	1. Karakt.
mg ÷	mg ÷	„	g +	g	mg ÷	mg ÷	mg ÷	ug	88 ¹ / ₃	1. Karakt.
mg	mg	„	mg	mg ÷	g ÷	g ÷	mg ÷	ug	87 ² / ₃	1. Karakt.
g +	mg	„	mg ÷	g	mg ÷	mg ÷	mg ÷	ug	87	1. Karakt.
mg ÷	mg ÷	„	mg	g ÷	g +	g +	g +	ug	86 ¹ / ₃	1. Karakt.
g +	„	g +	g +	g ÷	g +	g ÷	mg	ug	83 ¹ / ₃	2. Karakt.
tg +	mg	„	mg	g ÷	g +	g ÷	g ÷	mg +	73 ¹ / ₃	2. Karakt.
g +	mg	„	g	g	g +	tg +	g	g +	72 ² / ₃	2. Karakt.
g ÷	„	mg +	mg ÷	mdl	tg +	g ÷	g +	ug ÷	65	3. Karakt.

Første K. 84 P., til Anden K. 70 P., til Tredie K. 56 P.

Afgangseksamen for studerende

Nr.	Matematisk-naturvidenskabelig Retning.	Faderens Stilling og Opholdssted.	Dansk Stil		Dansk og Oldnordisk.
			fri.	bnd.	
1	Vald. Georg Fred. Bryndum, f. $30/3$ 81; opt. $10/8$ 95 i V.	Kgl. Skovr., Silkeborg.	mg +	mg	mg +
2	Werner Chr. Lassen Haubroe, f. $10/2$ 78; opt. $19/8$ 94 i V.	Fabrikant, Aalborg.	mg ÷	mg +	mg ÷
3	Søren Nic. Esmark Krogh, f. $11/1$ 78; opt. $19/8$ 90 i L.	Fabrikant, Viborg.	g	g	g +
	Privatist: Vilh. Bagger Zeuthen, f. $17/1$ 78; Dim. Prlnt. Billenstein.	Sognepræst, Fredericia.	mg ÷	mg ÷	mg

IV Klases

Nr.	Navn.	Født.	Faderens Stilling og Opholdssted.	Opt.		Dansk Stil.
				Aar	Kl.	
1	Sigv. Vesterg. Nielsen.	$14/3$ 79	Lærer, Vorde (Viborg).	$19/8$ 93	I	mg
2	Peter Ulrik Petersen.	$9/4$ 80	Møllejer, Vindt Ml. (Vib.)	$19/8$ 93	I	g +
3	Christian Ørum.	$12/10$ 81	Herredsfldm., Viborg.	$19/8$ 93	I	mg ÷
4	Jens Sørensen.	$16/9$ 79	Gaardejer, Knudby (Vib.)	$1/1$ 94	I	mg
5	Vald. Nørgd. Andersen.	$2/6$ 80	Afd. Propr., Kølbygd. (Thy)	$19/8$ 92	I	g +
6	Andr. Bertel Krogh.	$12/5$ 81	Tobaksfabrikant, Viborg.	$19/8$ 93	I	g
	Tillægsprøver:					
1	Christensen, Hertha.	$14/1$ 80	Kapt., Branddir., Viborg.			
2	Deden, Ejnar Brønnsdorf.	$20/10$ 80	Propr., Terndrupgaard.			
3	Kilerik, Paulus Toft.	$20/12$ 76	Skolelærer, Aulum.			
4	Kilerik, Søren Dusingus.	$18/9$ 75	Samme.			
5	Nielsen, Niels Lund.	$2/2$ 75	Gaardmand, Ikast.			
	Ekstraord. Tillægspr.:					
	Møller, Vald. Friis.	$9/3$ 82	Provst, Hammel.			
	Ekstraord. IV Kl. Eks.:					
	Dauidsen, Ludolf Conr.	$31/1$ 79	Sognepr., V. Velling.	$25/8$ 97	V	g

Fjerde Klases Hovedeksamen bestaaes med $47\frac{2}{3}$ P.; til Opflyttelse i 5 mindst „godt“ i Dansk Stil. — En Kandidat forlod Eksamen. — Til Tillægs

i Juni og Juli Maanedøer 1897.

Fransk.	Engelsk.	Tysk.	Historie.	Aritmetik		Geometri		Naturlære		Points.	Hoved-karakter.
				skr.	m.	skr.	m.	mek.	kem.		
mg+	"	ug÷	ug÷	ug÷	ug÷	ug	mg+	ug	ug	106	1. Karakt. m.Udmrk.
g	mg	"	mg÷	mg÷	g+	g+	mg÷	mg+	mg÷	87 $\frac{1}{3}$	1. Karakt.
g+	tg+	"	g÷	g÷	g÷	tg÷	mg÷	g÷	g	57 $\frac{1}{3}$	3. Karakt.
mg÷	"	mg÷	ug÷	mg	mg÷	mg÷	mg÷	mg	g+	92 $\frac{2}{3}$	1. Karakt.

Hovedeksamen 1897.

Tysk.	Fransk.	Latin.	Historie.	Geografi.	Naturhist.	Aritmetik.	Geometri.	Græsk.	Naturlære.	Points	
										ialt.	Afsl. Fag.
ug	mg	mg	mg	mg	mg+	ug÷	mg+	mg		79 $\frac{1}{3}$	37 $\frac{1}{3}$
ug	mg	mg+	mg	g	ug÷	mg÷	ug	ug		77 $\frac{1}{3}$	35
mg+	mg+	g+	ug	mg	ug÷	mg	ug÷	ug÷		77 $\frac{1}{3}$	36 $\frac{2}{3}$
mg	mg+	mg+	mg+	tg	mg÷	ug÷	ug	mg+		73 $\frac{2}{3}$	30
mg÷	mg	g+	ug÷	mg+	mg÷	tg÷	g	g+		60 $\frac{2}{3}$	23 $\frac{1}{3}$
mg	g÷	g	mg÷	mg	mg	g÷	tg+	g+		57 $\frac{2}{3}$	27
	ug÷	mg						ug			
	mg+										
	g+	tg									
	g	mdl									
	mg÷	tg+									
	mg+										
g	g	g	g+	g	mg÷	g	g+	g		57 $\frac{2}{3}$	27

Kl. fordres dog 55 P. som samlet Talværdi og 20 P. i Afslutningsfagene samt prøverne fordres mindst „godt“ i hvert Fag.

Almindelig For

Nr.	Navn.	Født.	Faderens Stilling og Opholdssted.	Opt.		Dansk:	
				Aar	Kl.	mdtl.	skr.
1	Aage Hjalm. Paludan.	¹⁵ / ₁ 81	Afd. Arkitekt, Viborg.	¹⁹ / ₈ 93	i R.	mg	g ÷
2	Ole Anthon Jespersen.	¹⁴ / ₁₂ 80	Murmester, Viborg.	¹⁹ / ₈ 92	i R.	mg +	g +

En Kandidat forlod Eksamen. Til at bestaa kræves 69¹/₂ P. (med kun

Latinprøve for Farmaceuter.

Nr.	Navn.	Født.	Faderens Stilling og Opholdssted.	Latin.
1	Beyer, Andr. Fred.	¹⁹ / ₈ 79	Forvalter, Viborg.	mg
2	Detlefsen, Carl Chr. Johs.	¹⁶ / ₂ 80	Læge, Lemvig.	g
3	Jespersen, Marie K. J. A. J.	¹⁹ / ₁₂ 78	Murmester, Viborg.	mg
4	Pedersen, Sør. Stigaard.	¹³ / ₇ 76	Gaardejer, Houe.	mg :
5	Ravnholt, Axel.	¹⁶ / ₈ 81	Agent, Kjellerup.	g +

Til farmaceutisk Latinprøve indstillede sig desuden ifølge ministerielle Bevillinger udenfor den regelmæssige Eksamenstid Discipel i 5. Klasse Andreas Frederik Beyer (22. Maj) og Axel Ravnholt (1. Marts 1898).

Udfaldet af disse Prøver fremgaar af omstaaende Karakterlister.

Med Hensyn til den for Farmaceuter m. fl. anordnede Latinprøve finder Skolen sig forøvrigt foranlediget til at bemærke, at den ikke herefter vil se sig i Stand til at kunne anbefale Ansøgninger om ministerielle Dispensationer fra den regelmæssige Eksamens-

beredelseseksamen 1897.

Tysk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Geografi.	Naturhist.	Aritmetik.	Geometri.	Regning.	Naturlære.	Orden m. skr. Arb.	Points.
g+	„	g+	mg+	mg	ug÷	mg-:	g+	mg+	mg	mg	93 $\frac{2}{3}$
mg÷	„	g+	mg	g	tg	ug-:	mg+	mg-:	mg-:	mg	91 $\frac{1}{3}$

2 fremmede Sprog 65 P.); til Udmærkelse kræves 120 (112 $\frac{1}{3}$) P.

tid. Den nye Ordning af denne Prøve har nu bestaaet i flere Aar, saa at Befolkningen maa have vænnet sig til Overholdelsen af de regelmæssige Tider, hvori den kan tages (for de lærde Skolers Vedkommende i Juni — Juli, eller ved Eksamenkommissionen i København i Oktober og i Januar).

En skriftlig Halvaarsprøve med Afgangsklasserne afholdtes i Januar 1898.

I September inspiceredes Skolen af Sanginspektøren, Prof. Nebelong.

I November besøgte Skolen en Dag af Medlem af Undervisningsinspektionen, Prof. Dr. Paludan.

Til de skriftlige Afgangsprøver modtoges fra Ministeriet følgende Opgaver:

A. Til Afgangsprøven for studerende.

Dansk Stil (fri Opgave): Om Arbejderbevægelsen i den nyere Tid, dens Aarsager og Virkninger.

Dansk Stil (bunden Opgave): Den sidste Krig mellem Frankrig og Tyskland, dens nærmeste Aarsager og politiske Følger.

Oversættelse fra Latin:

Philippus rex bello victus quum civitates Thessalis reddere præsidiaque regia ab Æno et Maronea deducere jussus esset, infensus omnibus in Maronitas iram effundit. Onomasto, qui præerat maritimæ Thraciæ oræ, mandat, ut partis adversæ principes interficeret. Ille per Casandrum quendam, unum ex regiis iam diu habitantem Maroneæ, nocte Thracibus intromissis velut in bello capta urbe cædem fecit. Apud legatos Romanos querentes, tam crudeliter adversus innoxios Maronitas, tam superbe adversus populum Romanum factum, ut, quibus libertatem restituendam senatus censuisset, ii pro hostibus trucidarentur, abnuebat rex, quicquam eorum ad se aut ad quemquam suorum pertinere; seditione inter ipsos dimicatum, quum alii ad se, alii ad Eumenem civitatem traherent; id facile scituros esse, si percontarentur ipsos Maronitas, — haud dubius, percussis omnibus terrore tam recentis cædis, neminem hiscere¹⁾ adversus se ausurum. Negabat Appius, princeps legationis Romanæ, rem manifestam pro dubia quærendam; si ab se culpam remove vellet, Onomastum et Casandrum, per quos acta res diceretur, mitteret Romam, ut eos senatus percontari posset. Primo adeo perturbavit ea vox regem, ut non color, non vultus ei constaret; deinde, collecto tandem animo, Casandrum, qui Maroneæ fuisset, si utique vellent, se missurum dixit; ad Onomastum quidem quid eam rem pertinere, qui non modo Maroneæ, sed ne in regione quidem propinqua fuisset? Et parcebat magis Onomasto, honoratori amico, et eundem indicem haud paulo plus timebat, quia et ipse sermonem contulerat cum eo et multorum talium ministrum et conscium habebat. Casander quoque, missis, qui per Epirum ad mare prosequerentur eum, ne qua indicium emanaret, veneno creditur sublatus. Et legati a Philippi colloquio ita digressi sunt, ut præ se ferrent, nihil eorum sibi placere, et Philippus minime, quin rebellandum esset, dubius. Quia tamen immaturæ ad id viris erant, ad moram interponendam Demetrium, minorem filium, mittere Romam simul ad purganda crimina, simul ad deprecandam iram senatus statuit.

¹⁾ hiscere: at mukke.

Ænos og Maronea, to Byer paa Thrakiens Kyst. Eumenes, Konge i Pergamum, Roms Forbundsfælle i Krigen mod Philip.

Fransk Stil:

Under Henrik den Istes Regering var der i London en

ung Borger, som Datidens Historieskrivere kalde Gilbert Beket. Henimod Aaret 1115 tog han Korset, men var mindre heldig i Palæstina, end de normanniske Adelsmænd havde været i England. I Stedet for, som disse, at blive mægtig og rig, blev han fangen og gjort til Slave. Hvor ulykkelig og foragtet han end var, lykkedes det ham at indgyde en saracenisk Høvdings Datter Kærlighed. Ved denne Kvindes Bistand undveg han og kom tilbage til sit Land; men hans Befrierinde, som ikke kunde leve uden ham, forlod snart det fædrene Hus for at opsøge ham. Hun kendte kun to for Vestens Beboere forstaaelige Ord: det var London og Gilbert. Ved Hjælp af det første kom hun over til England paa et Handelsskib, og ved Hjælp af det andet genfandt hun den Mand, hun elskede, ved at løbe fra Gade til Gade og gentage det for Mængden, der samlede sig omkring hende. Gilbert Beket lod hende døbe, og i Aaret 1119 fik de en Søn, som blev kaldt Thomas Beket. Paa denne romantiske Maade kom den Mand til Verden, som var bestemt til at forstyrre Vilhelm Erobrerens Barnebarnsbarn i en lykkelig og fredelig Nydelse af Magten.

Tallene skrives med Bogstaver.

Aritmetik:

1. Løs Ligningerne

$$\begin{aligned}(a-b)x + ay + bz &= -3a \\ 3ax + by + (a+b)z &= a-b \\ (2a+b)x - ay + (a-b)z &= 4a\end{aligned}$$

med Hensyn til x , y og z .

Find Betingelserne for, at Opgaven faar enten een Løsning eller ingen eller uendelig mange Løsninger.

Naar $b = 0$, men $a > 0$, findes de hele Værdier af x , hvortil der svarer hele positive Værdier af y og z .

2. Den rette Linie AB deles i n lige store Dele, og over hver Del som Diameter tegnes en Cirkel. Naar disse Cirkler ere de eneste Veje, der føre fra A til B , ad hvor mange forskellige Veje kan man da gaa fra A til B uden at gaa nogen Omvej?

Geometri:

1. Find den Synsvinkel, hvorunder en Kugle ses fra et Punkt, naar Forholdet mellem den synlige og usynlige Del af

Kuglens Overflade er m . — Hvor stort er dette Forhold, naar Synsvinklen er ret?

2. $ABCD$ er et givet Parallelogram. Tegn et andet Parallelogram $A_1 B_1 C_1 D_1$ saaledes, at A_1 ligger paa AB , B_1 paa BC , C_1 paa CD og D_1 paa DA , idet Siden $A_1 B_1$ gaar gennem et givet Punkt P , og Diagonalen $B_1 D_1$ har en given Længde.

3. Cirklen $x^2 + y^2 + ax = b^2$ skæres af Ordinataksen i Punkterne A og A_1 , og af en vilkaarlig ret Linie gennem Begyndelsespunktet O i B og B_1 . Find det geometriske Sted for det Skæringspunkt mellem Trekkanterne OAB og $O A_1 B_1$'s omskrevne Cirkler, der ikke ligger i O .

Beregningsopgave:

1. I en Trekant ABC er $\angle A = 123^\circ 45' 18''$, Højden fra A er 56,789 og Vinkel A 's Halveringslinie er 72,453. Beregn Trekantens Sider og Vinkler.

2. Et Polyeder er begrænset af to parallelle Rektangler og fire Trapezer. Det ene Rektangels Sider ere a og b , det andet A og B ($a \neq A$, $b \neq B$).

Beregn Polyedrets Rumfang, naar

$$a = 1,3507, b = 0,94618$$

$$A = 2,8045, B = 1,52602,$$

og Afstanden mellem de to Rektanglers Planer er 4,73251.

Projektionstegning:

I en Omdrejningskegle er indskrevet en Tærning saaledes, at fire af dens Hjørnespidser ligge i Keglens flade, de 4 andre i Grundfladen; Keglens Højde er dobbelt saa stor som Tærningens Kant. Denne Kegel ligger paa den vandrette Billedplan, som den rører langs en af de fire Sidelinier gennem Tærningens Hjørnespidser, og denne Sidelinie er vinkelret paa Grundlinien (Projektionsaksen). Tegn disse Legemers vandrette og lodrette Billeder, idet Tærningens Kant har en given Længde. Ved Op-trækningen betragtes hele Keglens Overflade som gennemsigtig, Tærningens som ugennemsigtig.

B. Fjerde Klasses Hovedeksamen og Almindelig Forberedelseseksamen.

Dansk Stil: Fortæl nogle vigtige Begivenheder af Københavns Historie.

Latinsk Stil (stud.):

I Aaret 168 f. Chr. paaførte Kong Antiochus af Syrien sin Søsters Søn, Kong Ptolemæus af Ægypten, Krig. Da denne ikke kunde forsvare sig med sine egne Kræfter, skrev han et Brev til Senatet og bad det om Hjælp. Bevæget af hans Bønner afsendte Senatet Sendemænd fra Rom, som skulde befale Antiochus at holde sig borte fra Ægypten. Ved Byen Eleusis¹⁾, som laa fire Tusinde Skridt fra Alexandria, mødte Sendemændene Kongen. Da denne havde hilst paa²⁾ dem og rakte³⁾ Gesandtskabets Formand⁴⁾ Popillius sin højre Haand, overgav denne ham Senatsbeslutningen skreven paa en Tavle og bød ham straks at læse den. Efter at have læst den igennem sagde Kongen, at han vilde tilkalde sine Venner og raadspørge dem om hvad han helst burde gøre. Men Popillius skrev en Kres om ham⁵⁾ med en Stok⁶⁾, som han bar i Haanden, og bød ham, førend han gik ud af Kresen⁷⁾ at give ham Svar, for at Senatet kunde vide, om han vilde have Krig eller Fred. Denne barske Adfærd⁸⁾ knækkede i den Grad Kongens Mod, at han svarede, at han vilde adlyde Senatet. Da først gav Popillius ham Haanden og bød ham være ved godt Mod.

¹⁾ Eleusis, inis. ²⁾ hilse paa: salutare. ³⁾ række: porrigere. ⁴⁾ Formand: princeps. ⁵⁾ skrive en Kres om en: circumscribere aliquem. ⁶⁾ Stok: virga. ⁷⁾ Kres: circulus. ⁸⁾ barsk Adfærd: asperitas.

Tallet skal skrives helt ud med Bogstaver.

Engelsk Version (Realisterne):

Philip II was the most powerful prince in Europe, possessing not only the kingdom of Spain, but also Portugal, the two Sicilies, great part of Northern Italy, and the Netherlands, besides many colonies in America, whence he was supplied with immense quantities of gold and silver. His soldiers were considered the best in the world, trained¹⁾ as they had been in the long wars with the French in Italy, and with the Protestants in the Netherlands, wars in which they had shown relentless²⁾ cruelty as well as undaunted³⁾ courage. It might well seem to him impossible that a woman, sovereign of part of one small island, should make head against⁴⁾ such mighty forces, and in his confidence in his own superior power he named the fleet, which he had fitted out⁵⁾, „the Invincible Armada“. It was at first intended that it should sail in 1587, but at the first news

of the design⁶⁾ Sir Francis Drake set sail⁷⁾ with thirty ships, entered Cadiz Bay, where he took, sunk or burnt thirty of the Spanish vessels collected there, destroyed a hundred more between Cadiz and Cape St. Vincent on their way to Lisbon, the appointed place of meeting; then entering the Tagus⁸⁾ he captured⁹⁾ the St. Philip, a ship of the largest size, loaded with treasures, and challenged¹⁰⁾ the Spanish admiral, the Marquis of Santa Cruz, to an engagement¹¹⁾. The king's express orders prevented the marquis from accepting the challenge; and his death, which took place immediately after, is said to have been caused by his grief. Sir Francis Drake meantime returned to England, saying merrily that „he had singed¹²⁾ the King of Spain's beard“.

¹⁾ to train, at øve. ²⁾ relentless, ubarmhertig. ³⁾ undaunted, ubetvingelig. ⁴⁾ to make head against, at gøre Modstand imod. ⁵⁾ to fit out, at udruste. ⁶⁾ design, Plan. ⁷⁾ to set sail, at gaa under Sejl. ⁸⁾ the Tagus, Tajofloden. ⁹⁾ to capture, at erobre. ¹⁰⁾ to challenge, at udfordre. ¹¹⁾ engagement, Kamp. ¹²⁾ to singe, at svide.

Aritmetik:

1. Find Værdien af p , naar den ene Rod i Ligningen

$$x^2 - x + p = 0$$

er dobbelt saa stor som den anden, og find dernæst begge Rødderne.

2. Løs Ligningerne

$$(a - 2)x + (3a - 1)y = 2a$$

og

$$4x - 2(a - 1)y = -a$$

med Hensyn til x og y .

Specielt betragtes $a = 0$ og $a = -3$.

3. Bevis, at et vilkaarligt helt Tal x gaar op i $(x + 1)^n - 1$, naar n er hel og positiv.

Geometri:

1. I Firkanten ABCD er $\angle A = \angle B = 90^\circ$; endvidere er $AO = a$, $BO = b$ og $\angle AOB = 90^\circ$, idet O er Skæringspunktet mellem Diagonalerne AC og BD. Find Firkantens Sider.

2. ABCD er et Parallelogram, og E er det Punkt i Forlængelsen af Diagonalen AC, der er bestemt ved Ligningen $CE = AC$.

Bevis, at Siderne i Trekant BDE ere dobbelt saa store

som Medianerne i Trekant ABC, og at Medianerne i Trekant BDE skære hverandre i C.

3. Der er givet to Punkter A og M. Konstruer et Kvadrat ABCD saaledes, at Midtpunktet af BC falder i M. Hvor stor er Siden AB, naar $AM = a$?

Praktisk Regning (Realisterne):

1. Hvor mange Skærver findes der i en Bunke, der har Form af en Pyramidestub, hvis Endflader ere henholdsvis $6\frac{1}{8}$ Kvadratalen og $18\frac{1}{25}$ Kvadratfod, og hvis Højde er 1 Alen $13\frac{1}{2}$ Tomme, naar Skærvernes gennemsnitlige Størrelse er $5\frac{1}{12}$ Kubiktomme, og Mellemlommene udgøre $2\frac{1}{9}$ pCt. af hele Bunkens Rumfang? Hvor meget vejer Bunken, naar Stenmassens Vægtfylde er 3,6?

Rumfanget af en Pyramidestub er $\frac{1}{3} h (a + b + \sqrt{ab})$ Kubiktommer, naar Højden er h Tommer, Endfladerne henholdsvis a og b Kvadrattommer. 1 Kubikfod Vand vejer 62 Pund.

2. En Kapital, som i Juni 1887 havde en Størrelse af 12450 Kroner, er siden den Tid stadig forøget med Renter og Renters Renter, saa at den nu, 10 Aar efter, er vokset til 17562 Kroner. Rentefoden har hele Tiden været den samme. Hvor stor var Kapitalen for 1 Aar siden? Hvor mange pCt. af den oprindelige Kapital udgør Renten for det sidste Aar (Juni 1896—Juni 1897)?

II. Fordringerne til Optagelse i Skolen.

Skolen giver studerende Disciple overensstemmende med Lov af 1. April 1871 Undervisning baade i sproglig-historisk og i matematisk-naturvidenskabelig Retning; Realdisciple forberedes til Almindelig Forberedelseseksamen. Undervisningen i 1. Klasse er beregnet paa fyldte 12. Aar; dog kunne Disciple ogsaa optages med fyldte 11. Aar. Ingen kan fordres optagen i en højere Alder, end at det fuldstændige Skolekursus kan være tilbagelagt med det fyldte 20. Aar. Und-

tagelser fra disse Regler kunne dog bevilges af Skolens Rektor.

Fordringerne til Optagelse i 1. Klasse ere efter Anordningerne af 5. August 1871, 16. Juni 1882 og 7. December 1893 følgende:

1. i Modersmaalet dels Oplæsning af et Stykke af en dansk Læsebog eller Forfatter i Forbindelse med Analyse, ved hvilken kræves sikkert Kendskab til det vigtigste af Grammatikken, især til Ordklasserne, Ordenes Bøjning og den enkelte Sætnings Dele, dels saa vel en skriftlig, med antagelig Sikkerhed i Retskrivning og Skilletegnes Brug nedskreven Gengivelse af et to Gange forelæst Stykke, som en ikke for let Diktatsstil, hvilke to skriftlige Arbejder tillige bedømmes som Prøveskrift;

2. i Tysk det vigtigste af Formlæren og en mundtlig Oversættelse fra Tysk paa Dansk af et læst Penum paa mindst 100 almindelige Oktavsider;

3. i Fransk det vigtigste af den regelmæssige Formlære og 50 Oktavsider af en Læsebog;

4. i Geografi en Oversigt over hele Geografien efter en kortere Læsebog;

5. i Historie en Oversigt over de vigtigste Begivenheder i den almindelige Verdenshistorie og Nordens Historie efter en fragmentarisk Læsebog;

6. i Religion Bibelhistorie i kort Begreb og Hovedstykkerne af Luthers lille Katekismus;

7. i Naturhistorie Pattedyr og Fugle efter en kortfattet Læsebog;

8. i Regning Færdighed i praktisk Regning saa vidt, at alle Regninger med hele og brudne Tal kunne udføres sikkert og bringes til Anvendelse paa simple praktiske Anvendelser, der pleje at henføres under Regula de Tri.

Til Optagelse i 5. Klasse fordres enten, at

man har bestaaet 4. Klasses Aarsprøve med mindst 55 Points i samtlige Fag og i Afslutningsfagene (Geografi, Naturhistorie, Tysk, Aritmetik og Geometri for den spr.-hist. Retnings Vedkommende, Geografi, Naturhistorie, Tysk og Latin, mundtlig og skriftlig, for den mat.-naturv. Retnings Vedkommende) med mindst 20 Points, samt mindst „godt“ i Dansk Stil, eller Almindelig Forberedelseseksamen eller Skolelærereksamen med „Meget duelig“, begge supplerede med forskellige Tillægsprøver. Herom gælde følgende Bestemmelser:

Til Almindelig Forberedelseseksamen fordres en samlet Karakterværdi af mindst 80 Points samt „godt“ (10 Points) saa vel for den mundtlige som for den skriftlige Prøve i Dansk. For at optages i 5. Klasses spr.-hist. Afdeling fordres i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi, Naturhistorie, Geometri og Aritmetik i alt 40 Points, samt Tillægsprøver i Latin (skriftlig og mundtlig) og i Græsk med mindst „godt“. For at optages i 5. Klasses mat.-naturv. Afdeling maa den paagældende i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi og Naturhistorie have opnaaet i alt 30 Points og i Tillægsprøve i Latin (skriftlig og mundtlig) mindst „godt“. — I begge Tilfælde fordres der dog tillige en Optagelsesprøve i de ikke afsluttede Fag (Dansk Stil, Historie og Fransk for den spr.-hist. Retnings, samme Fag samt Aritmetik, Geometri og Naturlære for den mat.-naturv. Retnings Vedkommende).

Til Optagelse for deres Vedkommende, der have bestaaet Skolelærereksamen, fordres desuden en Tillægsprøve i de tre fremmede Sprog med „godt“ i hvert Sprog, hvorved de have faaet samme Rettigheder som ved Almindelig Forberedelseseksamen.

Tillægsprøven i Latin kan for den mat.-naturv. Retnings Vedkommende udsættes et Aar; men Tilladelsen hertil indrømmes af Ministeriet i Regelen kun

ved en Almindelig Forberedelseseksamen med et særdeles godt Resultat. For den sproglig-hist. Retnings Vedkommende indrømmes en Udsættelse af Tillægsprøve i Latin og Græsk ikke, med mindre man forpligter sig til at blive 2 Aar i 5. Klasse.

For øvrigt henvises til den kgl. Anordning af 1. Marts 1895 (meddelt i Indbydelsesskriftet for 1895) med dertil hørende minist. Bekendtgørelse af 12. s. M., samt til de minist. Bekendtgørelser af 31. August 1895 og 16. Januar 1896 (meddelte i Indbydelsesskriftet for 1896).

Indmeldelser af Privatister til Afgangsprøverne, 4. Klasses Hovedeksamen og Tillægsprøverne (ogsaa til den for Farmaceuter, Veterinærer og Tandlæger anordnede Tillægsprøve i Latin) maa indgives til Skolen inden 15. April.

Indmeldelser og Udmeldelser af Skolen maa ske skriftlig.

III. Disciplene.

Ved Afslutningen af Discipellisten i forrige Skoleaars Indbydelsesskrift (Maj 1897) var Antallet af Skolens Disciple 87. Af disse dimitteredes i Juli de tidligere nævnte 18 studerende og 2 Realdisciple. Inden 19. August udgik 12, nemlig P. T. Kilerik, S. D. Kilerik og N. Lund Nielsen af V, E. Hallager af IV st., Chr. F. Heilmann af IV Realkl., Holger F. Fischer af III Realkl., G. K. Graversen og Torkild Larsen af II Realkl., E. Jespersen, Torkild G. Christensen, H. M. Halkjer og K. E. Dam af I Realkl.

Afgangen var saaledes i det hele 32; af nye Dis-

ciple optoges 29, saa at det nye Skoleaar begyndte med 84 Disciple.

I Aarets Løb optoges 1 Discipel, udmeldtes 6, nemlig L. C. Davidsen (V Kl.), V. Gliemann (III R.), P. A. W. Schram (II R.), Johs. P. Christensen (I R.), I. Olesen (I R.) og I. I. Samson (I R.).

Skolen tæller saaledes i Maj 1898 79 Disciple, af hvilke 22 ere Realister, 57 studerende, nemlig 11 af mat.-naturv. Retning, 22 af spr.-hist. Retning, 24 studerende i I og II Kl. — I nedenstaaende Fortegnelse ere Disciplene ordnede efter Bogstavrækken; ved de nyoptagne er Fødselsdag og Fødselsaar tilsat. Hvor intet Hjemsted er tilføjet, er dette Viborg.

VI.

- apr.** 1. Andersen, Johannes (Distriktslæge A.).
 — 2. Dalberg, Axel V. S. (Amtsvejinspektør D.).
 — 3. Glud, Peder (Gaardmand G., Almtoft).
 — 4. Møller, Viggo R. (Gaardejer M., Herkegd.).
m. 5. Christensen, Einar G. (Boghandler C.).
 — 6. Giersing, Einar A. (Overlærer G.).
 — 7. Hammer, Niels M. J., (Gaardejer Jensen, Skyum).

V.

- apr.** 1. Andersen, Valdemar N. (Afd. Proprietær A., Kølbygd.).
 — 2. Bertelsen, Einar (Realskolebest. B., Struør).
 — 3. Bjerregaard, Søren S. (Købmand B., Simsted).
 — 4. Holm, Albert Th. (Kirkebetjent H.).
 — 5. Krøgh, Andreas B. (Tobaksfabrikant K.).
 — 6. Nielsen, Sigvald V. (Lærer N., Vorde).
 — 7. Petersen, Peter U. (Møllebestyrer P., Vindt Mølle).
 — 8. Sørensen, Jens (Gaardejer N. S., Knudby).
 — 9. Ørum, Christian (Herredsfuldægtig Ø.).
m. 10. Gravesen, Niels Peter, f. 18. Sept. 81 (Husmd. G., Nors).
 — 11. Henrichsen, Aage (Købmand H., Skive).
 — 12. Møller, Valdemar Friis, f. 9. Marts 82 (Provst M., Ham-
 mel).

IV.

- apr.** 1. Falkenstjerne, Vagn, f. 27. Marts 82 (Afd. Sognepræst
 F., Hornsleth).
 — 2. Hansen, Mouritz A. (Overretsassessor H.).

- spr.** 3. Søndergaard, Niels Rostrup, f. 29. Sept. 80 (Gaardejer S., Hundborg).
m. 4. Beyer, Chr. Th. Axel (Forvalter B.).
 — 5. Dederding, Kai F. (Kaptajn D.).
 — 6. Jespersen, Christian V. (fhv. Arkivar J.).
Real. 7. Madsen, H. Christian. J. J. (Gaardbest. M., Vesterris).
 2 Sprog.

III.

- spr.** 1. Bjerregaard, Niels M. S. (Br. til Nr. 3 i V).
 — 2. Døssing, Thomas M. (Husmand D., Hinge).
 — 3. Giersing, Alf E. (Br. til Nr. 6 i VI).
 — 4. Krogh, Ludvig V. (Br. til Nr. 5 i V).
 — 5. Rye, H. J. Olaf (Overretssagfører R.).
 — 6. Schmidt, Thue J. J. F. (Skolelærer S., Frausing).
m. 7. Andersen, Frederik C. Chr. (Br. til Nr. 1 i VI).
 — 8. Haxthausen, Christian A. E. (Oberstløjtnant H.).
Real. 9. Andersen, Harald P. S (Stationsforst. A., Sparkær).
 2 Sprog.
 — 10. Hjermind, P. Martin (Afd. Smed H., Vejle) 2 Sprog.
 — 11. Pedersen, Lauritz (Avlsbruger Gregers P.). 3 Sprog.

II.

- stud.** 1. Blichfeld, Holger (Ekspeditionschef i Kreditforen. B.).
 — 2. Christensen, Villads (Skolelærer C., Mundbjerg).
 — 3. Jensen, R. Christian (Murer J.).
 — 4. Krenchel, Harald (Overlæge K.).
 — 5. Lange, Knud, f. 2. April 85 (Sognepræst L., Hinge).
 — 6. Philipsen, S. O. Thorkild (Fabrikant Ernst P.).
 — 7. Pyndt, Knud V. P. (Dyrlæge P.).
 — 8. Smith, Frederik J. T. (Sognepræst S.).
 — 9. Sørensen, Jens I. (Stabssergent S.).
Real. 10. Bønding, Jens E. (Snedkermester B.). 3 Sprog.
 — 11. Horn, A. Ludvig J. (Værkfører H.). 3 Sprog.
 — 12. Klagenberg, Jacob V. E. P. (Fuldmægtig K.). 3 Sprog.
 — 13. Lange, Svend, f. 6. Okt. 83 (Br. til Nr. 5 i II). 3 Sprog.
 — 14. Møller, Johannes N. (Fabrikant L. M.). 3 Sprog.
 — 15. Thiel, Martin A. (Sognepræst T., Serup). 2 Sprog.

I.

- stud.** 1. Dederding, Erik Henry, f. 10. Okt. 85 (Br. til Nr. 5 i IV).
 — 2. Hallager, Aage (Overlæge H.).
 — 3. Jacobi, Olaf Drewes, f. 2. Juli 85 (Bankdirektør J.).
 — 4. Jensen, Alfred Julius, f. 28. Febr. 86 (Gasværksbest. J.).

- (stud.) 5. Jensen, Kristen Pind, f. 5. Sept. 84 (Skom. J., Bjerringbro).
 — 6. Jespersen, Jens Christian, f. 2. Juli 86 (Murmester J.).
 — 7. Lanttrup, Henrik Jacob, f. 17. Dec. 85 (Propr. L., Kappel).
 — 8. Petersen, Holger O. L. (Overlærer P.).
 — 9. Schmidt, Carl Claus Nis Møller, f. 20. Okt. 82 (Proprietær S., Sofiesminde).
 — 10. Schneevoigt, Rasmus C. (Fabrikant S.).
 — 11. Skow, Christen, f. 7. Juli 84 (Afd. Propr. S., Ørregd.).
 — 12. Thiel, Karl Frederik, f. 3. Dec. 84 (Br. til Nr. 15 i II).
 — 13. Thostrup, Karlo Bendix, f. 2. Juli 86 (Rebslager T.).
 — 14. Thrane, Albert Sønderup, f. 28. Febr. 85 (Herredsfoged T.).
 — 15. Tøttrup, Thorvald Christian Frederik, f. 10. Dec. 85 (Afd. Proprietær T., Overkærsholm).
- Real.** 1. Andersen, Axel Andreas, f. 27. Aug. 85 (Malermester A.).
 3 Sprog.
 — 2. Andersen, Jens, f. 18. Dec. 84 (Købm. Fr. A.). 3 Sprog.
 — 3. Andersen, Niels, f. 27. Aug. 83 (Br. til foreg.) 3 Sprog.
 — 4. Andersen, Thorvald Christian, f. 8. April 83 (Portør A. Bjerringbro.). 2 Sprog.
 — 5. Giersing, Emil A. (Br. til Nr. 3 i III). 3 Sprog.
 — 6. Hindberg, Viggo E. K. (Overretssagsfører H.). 3 Sprog.
 — 7. Jensen, Johannes, f. 20. Juli 84 (Dampskibsekspeditor J.). 2 Sprog.
 — 8. Klagenberg, Brynjulf Egternach Prom, f. 8. Aug. 85 (Br. til Nr. 12 i II). 3 Sprog.
 — 9. Mikkelsen, Jens Peter, f. 19. Okt. 83 (Baneformand M., Bjerringbro). 2 Sprog.
 — 10. Rendtorff, Andreas Jørgen, f. 19. Juli 85 (Forvalter R.). 3 Sprog.
 — 11. Støttrup, Niels C. J. (Bagermester S.). 2 Sprog.
 — 12. Wammen, Christian, f. 12. April 85 (Stabssergent W.). 2 Sprog.

Disciplenes Forhold udenfor Skolen.

Overensstemmende med den i Indbydelsesskriftet for Aar 1894 S. 62 aftrykte min. Skrv. af 5. Maj 1893 henledes Forældres og Værgers Opmærksomhed paa Ønskeligheden af, at Disciplene altid anbringes i fast Pension, hvor der kan føres tilbørligt Tilsyn med dem.

Ligeledes henledes Opmærksomheden paa de ogsaa i de senere Aar indskærpede Bestemmelser i Plakat af 28. November 1828 og i min. Skrv. af 7. Februar 1851, ifølge hvilke Skolen, overensstemmende med Skoleloven af 1809, er forpligtet til at forbyde sine Disciple at besøge Værtshuse eller lignende Steder paa egen Haand, lige som det ved nævnte Plakat er forbudt enhver, der driver Næring som Værtshusholder, Kromand, Billardholder, Konditor, Restavratør eller Gæstgiver, at tillade nogen Discipel af de lærde Skoler at sidde i deres Huse for at drikke eller der at forsamle sig eller have noget Slags Spil, af hvad Navn nævnes kan.

Opmærksomheden henledes paa, at Sygemeldelser maa tilstilles Skolen straks ved Sygdommens Begyndelse, ikke først ved dens Ophør.

IV. Skolepenge. Understøttelsesmidler.

Skolepengene i V og VI Klasse er 144 Kr. aarlig, i de øvrige Klasser 120 Kr., for 2. Broder henholdsvis 115 Kr. 20 Ø. eller 96 Kr., for 3. Broder 86 Kr. 40 Ø. eller 72 Kr. De forfalde til Betaling fjerdingaarsvis, og i Løbet af Kvartalets 1. Maaned; derefter er Regnskabsføreren berettiget til uden Forvarsel at lade dem indkræve ved Rettens Hjælp; ere de ikke med paaløbne Udgifter betalte inden Fjerdingaarets Udgang, formenes Disciplen Adgang til Skolen, indtil fuld Betaling er erlagt. — For Juli Kvartal opkræves Skolepengene i 2 Halvpartier af Hensyn til det nye Skoleaar (19. August); Dimittender og Disciple, der udtræde efter Aarsprøven før 19. August, betale kun for Juli Maaned. — For hver Discipel betales 10 Kr. i Ind-

skrivningspenge. — For et Vidnesbyrd betales 20 Kr.; de nærmere Regler fremgaa af min. Cirk. af 1. Marts 1890 (meddelt i Progr. 1890), jfr. min. Skriv. af 29. Marts 1892 (Progr. 1892 S. 111).

De **Understøttelsesmidler**, der kunne søges af Skolens Disciple, ere følgende:

I. De Beneficier, hvortil Ministeriet udnævner efter Rektors Indstilling, dels fri Skolegang, dels Stipendier. Indtil $\frac{1}{6}$ af alle Skolens Disciple (deriblandt ikke regnet Lærernes Sønner som ekstraordinære Gratister) kunne opnaa Friplads; en hel Friplads kan deles i 2 halve. Som Stipendier uddeles Renterne af Stipendiefondens Grundkapital til studerende Disciple i Portioner paa 100, 70 og 40 Kr., enten til at oplægges, hvorpaa de udbetales af Universitetskvæsturen i 3 Terminer, hvis Dimittenden har ladet sig indskrive inden den af Universitetet fastsatte Dag for Immatrikulationen, men ellers falde tilbage til Skolen (Cirk. af 23. April 1897), eller som Hjælp til Skolepenge.

Ansøgninger om disse Stipendier, hvortil trykte Skemaer udleveres af Rektor, maa indleveres helst straks den 19. August, i hvert Fald inden d. 1. September. De, der allerede have opnaaet et Beneficium for deres Sønner, behøve i Regelen ikke at søge paa ny. Der kræves et Aars Skolegang, samt foruden Trang tilfredsstillende Flid og Fremgang i Skoleaarets Løb.

Ved ministerielle Skrivelser af 15. og 21. Septbr. 1897 fordeltes Beneficierne for Beneficiaaaret 1. Oktbr. 97—1. Oktbr. 98 saaledes:

- I. Fri Undervisning og højeste Stipendium, 100 Kr., at oplægge: P. Glud (VI), S. V. Nielsen (V), J. Sørensen (V), A. Holm (V), V. Falkenstjerne (IV st.), Th. Døssing (III st.).
- II. Fri Undervisning og mellemste Stipendium, 70

Kr., at oplægge: Chr. Jensen (II), J. I. Sørensen (II), T. Philipsen (II), V. Christensen (II).

III. Fri Undervisning og laveste Stipendium, 40 Kr., at oplægge: Chr. V. Jespersen (IV st.).

IV. Fri Undervisning: Chr. Madsen (IV R.), P. M. Hjermind (III R.), L. Horn (II R.).

V. Højeste Stipendium, 100 Kr., at udbetale: V. R. Møller (VI), N. P. Gravesen (V).

VI. Mellemste Stipendium, 70 Kr., at udbetale: E. Bertelsen (V).

VII. Laveste Stipendium, 40 Kr., at udbetale: T. Schmidt (III st.).

VIII. Ekstraordinær Gratistplads som Lærersøn: Ejnar Giersing (VI), A. Giersing (III), Emil Giersing (I R.), H. L. Petersen (I st.).

II. Paa Finansloven er dernæst bevilget **12 ekstraordinære Fripladser** for samtlige Landets offentlige lærde Skoler under eet til „Disciple, hvis Evner gøre det ønskeligt, at de erholde Adgang til en højere Uddannelse, men hvis Forældres Formuestilstand ellers vilde udelukke dem derfra“. Disse tillægges nye Disciple straks det første Aar og regnes fra 19. August, medens Beneficiaaaret ellers regnes fra 1. Oktober. Ansøgninger herom indleveres samtidig med Ansøgninger om ordinære Beneficier. Ved min. Skrivelse af 2. Oktbr. 1897 tildeltes saadanne Pladser K. B. Thostrup og Th. Chr. Fr. Tøttrup, begge i I. st. Kl.

III. Endelig anvendes aarlig efter Bevilling paa Finansloven af **Kommunitetets Midler** en Sum til Understøttelse „for saadanne, der først i en fremrykket Alder have bestemt sig for Studeringer, og som ved en Forberedelses- eller Fageksamen have givet sikkert Haab om god Fremgang“. Ansøgninger herom indgives direkte til Ministeriet efter forudgaaende Bekendtgørelse i Bladene. 1. April 1898 tildeltes E. Bertelsen (V) 100 Kr. for Aaret indtil 1. April 1899.

IV. Af **Nissens Legat** for studerende Disciple, hvilket i December Maaned bortgives af Skolens Lærerkollegium, uddeles de 4 Femtedele (811 Kr. 92 Ø.)

til uformuende Disciple, som vise god Opførsel, een Femtedel (202 Kr. 98 Ø.) som Vidnesbyrd om Paa-skønnelse af Flid og god Opførsel og som Opmuntring til fortsat Anstrængelse. Denne Anerkendelse kan ogsaa udtales til de Disciple, der have opnaaet Trangsglegatet. Halvdelen af Portionerne udbetales, Halvdelen oplægges til Udbetaling efter fuldendt Afgangseksamen. Ansøgninger indgives ikke. Fordelingen har været følgende:

1. P. Glud (VI) **86 Kr. 92 Øre**; N. P. Gravesen (V), Th. M. Døssing (III st.), R. Chr. Jensen (II st.) hver **75 Kr.**; S. V. Nielsen (V), A. T. Holm (V), E. Bertelsen (V), Chr. V. Jespersen (IV st.), V. Falkenstjerne (IV st.), Jens I. Sørensen (II st.), T. Philipsen (II st.), V. Christensen (II st.), K. B. Thostrup (I st.), Thorv. C. F. Tøttrup (I st.), hver **50 Kr.**
2. Som Opmuntring til fortsat Flid: V. R. Møller (VI) **27 Kr. 98 Øre**; P. U. Petersen (V), Chr. Ørum (V), Jens Sørensen (V), V. F. Møller (V), Olaf Rye (III), N. S. Bjerregaard (III), L. Krogh (III), hver **25 Kr.**
3. Anerkendelse af Flid udtaltes tillige til følgende Disciple paa Trangssiden: P. Glud (VI), N. P. Gravesen (V), V. Falkenstjerne (IV), Th. Døssing (III), R. Chr. Jensen (II), Jens I. Sørensen (II).

V. Det grevelige **Moltkeske Legat** for Sønner af kgl. Embedsmænd (2 Portioner, for Tiden paa 78 Kr. hver med halv-aarlig Udbetaling) bortgives af Leasgreve Moltke til Bregentved; for Tiden nydes det af Chr. V. Jespersen (IV) og V. Falkenstjerne (IV).

VI. **Læge Frederik Foghs Legat** (100 Kr. aarlig i højst 3 Aar med halv-aarlig Udbetaling) for „to flittige begavede og uformuende Disciple til Hjælp til deres Underholdning i Skoletiden, lige meget enten de ere i nogen af Skolens studerende eller Real-

afdelinger“. bortgives for hver Termin af Lærerkollegiet. Det nydes for Tiden af Sigv. Vestergaard Nielsen (V) og P. M. Hjermind (III Realkl.).

VII. Det **Stampeske Legat**, 2 Portioner, hver paa 400 Kr. aarlig, til Understøttelse for studerende, først under deres Skolegang i Viborg, dog ikke ud over 9 Aar, dernæst under Forberedelse til en Embedseksamen ved Universitetet, dog ikke ud over 6 Aar, bortgives (af Lærerkollegiet og en Præst fra Middelsom Herred, for Tiden Sognepræst Davidsen i Østervelling). Fortrinsret have Testators, Sognepræst til Nørre Nebel og Lydum Sogne Jacob Stampes, og Hustru Charlotte Nicoline Grundahls Slægtninge, dernæst Sønner af Købstadborgere*), Landsbypræster, Landsbyskolelærere eller Landsbydegne. — Fundatsen findes aftrykt i Program 1892, S. 72 fl. — Legatet nydes siden Maj 97 af Student P. Kr. Johansen (som Slægtning) og Student Frode V. F. Christensen.

VIII. De **Jessenske Legater** for Slægtninge af Rektor Jessen og Hustru, f. Ostenfeld, der have Fortrinsret, dernæst for delige og fattige Studerende i Viborg Skole fra den Tid, de kom i 5. Lektie, indtil „deres Triennium“ ved Universitetet er udløbet, nødes i Aaret 1897 „det større“ (23 Kr. 28 Ø.) af følgende Disciple her i Skolen: P. Glud, A. T. Holm og Ejnar A. Giersing (alle 1. Gang) og „det mindre“ (18 Kr. 6 Ø.) af Studenterne Alfred Lauritz Meldal (3. Gang) og Peter Kr. Johansen (1. Gang), begge her fra Skolen. Bortgives af Stiftets Biskop og Stiftsprovst.

IX. Det **Mallingske Legat** (omtr. 164 Kr.), der af Konsistorium ved Københavns Universitet hvert Aar tildeles „den mest værdige og trængende“ af de af Skolens Dimittender, som foruden at have nydt Skolebeneficium i det mindste have opnaaet 2. Karakter og have ladet sig indskrive ved Universitetet, er i Aaret 1897 af Konsistoriet tildelt Student Johs. Henrik Faber.

X. Det **Juelske Legat**, 2 Portioner, hver paa 76 Kr. 16 Ø. i et Tidsrum af højst 5 Aar, for studerende fra Viborg og Aalborg Skoler, er i Aaret 1897 udbetalt til Student Jacob Chr. Gotfr. Holdt fra Aalborg Skole (4. Gang) og til stud. jur. Alfred Lauritz Meldal fra Viborg Skole (3. Gang). Ansøg-

*) Ved Resolution af 15. September 1897 har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet paa Forespørgsel fra Legatets Bestyrelse udtalt, „at der, som de sociale Forhold nu stille sig, til Købstadborgere maa henregnes enhver, der holder Dug og Disk i en Købstad og som deltager i Købstadens Tynge.“

ninger herom maa indgives til Legatets Patron, Baron, Kammerherre Juul-Rysensteen til Mundelstrupgaard.

XI. Renterne af **Nissens Legats** Oplagskapital, og de hjemfaldne Oplagspenge, ere i Dec. f. A. givne til Stud. theol. P. Pedersen (35 Kr.) og Stud. theol. K. V. Tønsgaard (35 Kr.). — Ansøgninger herom tilsendes Rektor paa Lærerkollegiets Vegne inden 1. December. Flidsattester og Testimonium paupertatis maa vedlægges.

V. Lærerne. Aarets Arbejde.

Som allerede i sidste Indbydelsesskrift omtalt, havde Overlærer Dr. Bang siden Januar 1897 paa Grund af Sygdom maattet søge Fritagelse for Besørgelse af sine Timer. Med Lægens Tilladelse overtog Dr. Bang dog ved det nye Skoleaars Begyndelse atter sine Timer, om end i et noget indskrænket Antal. Med den store Interesse for Skolegerningen, som han var i Besiddelse af, var denne Virksomhed ham en Trøst under den ulægelige Sygdom, hvoraf han led. Alt syntes ogsaa at skulle gaa nogenlunde godt; men efterhaanden tog Sygdommen Overhaand, og d. 1. December maatte han helt opgive at komme paa Skolen. Den 26. Januar 1898 døde han efter haarde Lidelser i sit 62. Aar. Et smukt og arbejdsomt Liv var hermed til Ende. Johannes Peter Bang var født d. 11. Oktober 1836 i Kolding, hvor hans Fader da var Adjunkt. Efter at denne paa Grund af Svagelighed havde maattet trække sig tilbage, kom Sønnen i Horsens Skole, hvorfra han 1854 dimitteredes med Udmærkelse. Med Lyst, Ihærdighed og utrættelig Flid kastede han sig, under trange Kaar, over det filologiske Studium og tog 1859 Embedseksamen med første Karakter. Sine filologiske Studier fortsatte han med Iver,

ogsaa efter at han i 1860 var bleven Adjunkt ved Rønne Skole. Madvig fulgte hans Studier med Interesse, og disse satte ogsaa Frugt dels i forskellige mindre Afhandlinger eller Meddelelser i Filologisk-pædagogisk Tidsskrift, dels i hans for Doktorgraden 1867 skrevne Afhandling om Forfatterskabet til den Euripides tillagte Tragedie, Ifigenia i Aulis, en af de sidste paa Latin affattede og forsvarede Doktordisputatser. Desuden udgav han som Adjunkt i Rønne flere meget brugte Skoleudgaver af Homer og af Ciceros 4. Tale mod Verres. — Virksomheden i Rønne, hvor Bang allerede 1862 havde ægtet sin nu efterladte Enke, Johanne født Jørgensen, kunde dog næppe i Længden tilfredsstille Bang; han underviste i Fransk, Historie og Geografi, men hans store Kundskabsfylde kom ikke her til sin fulde Ret, da Skolen den Gang ikke havde nogen 5. og 6. Klasse. Han flyttedes den 12. Januar 1875 i en forholdsvis ung Alder til Viborg som Overlærer med Fransk, Græsk og senere med Latin, især i de højere Klasser, til Hovedfag. Men hans Stilling under de daværende uheldige Lønningsforhold nødte ham til et meget anstrengt Arbejde baade i og udenfor Skolen, ofte til den sene Aften. Hans videnskabelige Virksomhed hørte derfor saa godt som helt op; dog fandt han under sin travle Virksomhed endnu Tid til megen Læsning i historisk, filologisk eller æstetisk Retning. — Grundighed og Hæderlighed, det var Hovedtrækkene i Bangs Karakter og i hele hans Færd baade som Lærer og Menneske, hvorfor ogsaa alle, der kom ham nærmere, baade Ungdomsvennerne fra Universitetsaarene, Medlærere og Disciple og hele den Kreds, hvori han færdedes, havde Agtelse for den noble Personlighed, der aldrig trættedes i sin Gerning, lige til Sygdommen kastede ham paa Dødslejet, og som under Li-

vets Tilskikkelser søgte sin Trøst dels i sit Arbejde, dels og ikke mindst i sit Trosliv.

Efter at Dr. Bangs Timer i December Maaned vare blevne besørgede dels af flere af Skolens Lærere, dels af Kaptajn Anning Petersen (Fransk i VI, V, IV Kl.), ansattes Cand. mag. F. Black d. 5. Januar af Ministeriet som Vikar og den 29. s. M. som fast Timelærer ved Skolen. Cand. Black, der har taget Skoleembedseksamen med Fransk som Hovedfag, Latin og Engelsk som Bifag, overtog straks Timerne i Fransk i de 3 højeste Klasser, medens Overlærer Giersing overtog Latin i V Kl. og Adjunkt Olsen Græsk i VI, ligesom der maatte foretages flere andre Forandringer i Fagfordelingen.

Denne har siden Januar været følgende:

- Rektor Dr. Heise Dansk i VI og V Kl.; Historie i VI, V, IV st. og I st., 15 Timer.
- Overlærer Ramsgaard Latin i III, Græsk i III, Tysk i hele Skolen, — 27 Timer.
- Overlærer Petersen Naturlære i VI spr., VI m., V spr., V m; IV og III mat. og Real., Gymnastik med VI—II samt i en Fællestime om Lørdagen med Ikke-Sangere, — 34 Timer. — Desuden Overledelsen ved Skydning.
- Overlærer Giersing Oldnordisk i VI og V, Engelsk i hele Skolen, Latin i V, — 31 T. — Desuden de ældste Hold i Sløjd (2 T.; indtil Januar 6 T.).
- Adjunkt Møller Matematik i VI m., IV st. og IV r., Skrivning i IV r., III r., II, I; Tegning i IV r. — I r., — 25 T.
- Adjunkt Thorsen Oldkendskab i VI m. og V m.; Dansk i IV, IV r., III st., III r.; Græsk i IV; Latin i I, — 24 T.

Timefordelingen i Skoleaaret 1897—98.

Fagene.	Katedralskolen.												Forberedelses- skolen.					
	VI		V		IV		III		II		I		Ugentlige Lærertimer i alt.	Kl. b.	Kl. a.	I alt Lærertimer.		
	spr.	mat.	spr.	mat.	spr.	mat.	Rl.	spr.	mat.	Rl.	st.	Rl.					st.	Rl.
Dansk	3	(3)	2	(2)	(2)	(2)	3	2	(2)	2	(2)	3	3	3	3	(4)	7	7
Oldnordisk	1	(1)	2	(2)	"	"	"	"	"	"	"	"	"	3	"	"	"	
Latin	8	"	8	"	8	(8)	"	7	(7)	"	"	"	"	44	"	"	"	
Græsk	6	"	6	"	4	"	"	4	"	"	"	"	"	20	"	"	"	
Oldkendskab	"	2	"	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	4	"	"	"	
Tysk	2	(2)	2	(2)	2	(2)	2	2	(2)	(2)	2	(2)	2	2	4	(4)	4	
Engelsk	"	"	"	"	"	"	4	"	"	"	"	"	"	20	"	"	"	
Fransk	3	(3)	3	(3)	2	(2)	(2)	3	(3)	(3)	3	(3)	4	4	4	"	4	
Religion	1	(1)	1	(1)	1	(1)	(1)	1	(1)	(1)	2	(2)	2	2	2	2	(2)	2
Historie	3	(3)	3	(3)	2	(2)	3	(2)	(2)	3	3	(3)	2	2	21	3	(3)	3
Geografi	"	"	"	"	2	(2)	(2)	2	(2)	(2)	2	(2)	2	2	10	2	(2)	3
Naturhistorie	"	"	"	"	2	(2)	(2)	2	(2)	(2)	2	(2)	2	2	10	2	(2)	3
Matematik og Regn.	"	9	"	11	(5)	7	(7)	(5)	7	(7)	6	(6)	5	5	50	5	(5)	5
Naturlære	3	6	3	4	"	2	(2)	"	2	(2)	"	"	"	20	"	"	"	
Skrivning	"	"	"	"	"	"	1	"	"	(1)	1	(1)	2	(2)	4	4	(4)	4
Tegning	"	"	"	"	"	"	1	"	"	(1)	"	2	"	2	5	"	"	"
Klasetimer	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	280	30	29	35
Sang		2					2				2		2	5 ¹⁾		2		
Gymnastik	4	1 ²⁾	(4)				4				4		4	18 ³⁾		4		
Sløjd														12			4	
I alt ugentlige Timer:	37	37	37	37	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	315	36	35	39

¹⁾ Heraf en Fællestime for alle Klasser. — ²⁾ En frivillig Time i Hugning Søndag Morgen. — ³⁾ Heraf en Time med Ikke-Sangere i Sammensangstimen.

- Adjunkt Olsen Latin i VI, IV st., Græsk i VI og V, Historie i IV r., — 31 T. — Desuden Tilsyn med Eftersiddere (2 T.).
- Adjunkt Mortensen Geografi og Naturhistorie i hele Skolen, Dansk i II st., Sang, — 27 T. — Desuden 6 T. Sløjd.
- Adjunkt Sejersén Religion med alle Klasser, Fransk i III—I, Historie i II og I r., 29 T.
- Adjunkt Lomholt Matematik i V m., III spr., III m. og Real., II, I st. og I r., — 34 T. — Desuden 4 T. Sløjd og Ledelsen af Røøvelserne.
- Timelærer, Cand. mag. Black Fransk i VI, V, IV; Latin i II, Dansk i II r., I st. og I r., — 22 T. Desuden nogle Timer Svensk i V Kl.
- Timelærer, Premierløjtnant Beck Gymnastik i I Kl. — 4 T. — Desuden Ledelse af Danseundervisningen i Vinterhalvaaret (2 T.).
- Oversergent Brüggmann, Assistent ved Gymnastikundervisningen, — 18 T. — Desuden Assistent ved Skydning og Dans.
- Stabssergent Werner, Assistent ved Gymnastikundervisningen, — 18 T.
- Foranstaaende Tabel viser, hvorledes Timerne have været fordelte i de forskellige Fag.

I Skoleaarets Løb er der i de forskellige Fag læst følgende Pensa:

Dansk.

I st. og I Realkl. (indtil Jan. Adj. *Thorsén*, derpaa Timelærer *Black*, 3 T. hver) Oplæsning, Analyse og mundtlig Genfortælling efter Joakim Larsens Læsebog III. Nogle Digte i samme Bog ere lærte udenad. Mikkelsens Sproglære for Forberedelsesskoler delvis gennemgaaet. Arentzens nordiske Mytologi er læst og

til Dels genfortalt af Disciplene. 1 Stil ugentlig, Diktat eller, for det meste, Genfortælling.

II Kl. (Adj. *Mortensen*, 2 T.; Adj. *Thorsen*, derefter Timelærer *Black* desuden 1 T. med Realisterne). Disciplene ere øvede i Oplæsning og Genfortælling efter Joakim Larsens Læsebog IV og Arentzens nordiske Mytologi; nogle Arbejder af danske Forfattere (Inge-mann, Blicher, Hostrup, Holberg) ere oplæste for Klassen, og der er skrevet en Stil om Ugen. Med Realisterne i en særlig Time Oplæsning og Analyse efter Læsebogen. Mikkelsens Sproglære for Realskoler benyttet.

III st. Kl. (Adj. *Thorsen*, 2 T.). Som Læsebog er benyttet Fengers Læsestykker I; desuden for eller af Disciplene oplæst Hostrups Eventyr paa Fodrejsen og Drøm og Daad, Hauchs Novelle Bellmann o. m. En Del af Sechers græske Mytologi er gennemgaaet (med Forevisning af Billeder). 1 Stil ugentlig.

III Realkl. (Adj. *Thorsen*, 2 T.). Oplæsning og Analyse efter Fengers Læsestykker, Grammatik efter Mikkelsens Sproglære for Realskoler. Nogle Sange af Iliaden ere læste (Wilsters Overs.), Sechers græske Mytologi til Dels gennemgaaet. Stile som III st.

IV Kl. (Adj. *Thorsen*, 2 T.; Real. desuden 1 T.). I Fællestimerne er læst: Holbergs Don Ranudo, Abracadabra og Det lykkelige Skibbrud, Oehlenschlægers Erik og Abel og (delvis) Sankt Hansaftenspil, Hauchs Kongens Yndling, Heibergs Syvsoverdag og Hostrups En Spurv i Tranedans og Drøm og Daad. — Med Realister Oplæsning og Analyse efter Fengers Læsestykker, Sproglære efter Mikkelsens Bog. Desuden bl. a. læst Oehlenschlægers Vaulundurs Saga. 2 Stile hver Maaned.

Til Alm. Forberedelseseksamen opgives: Holberg: Abracadabra og Det lykkelige Skibbrud; Oeh-

lenschläger: Erik og Abel; Hauch: Kongens Yndling; J. L. Heiberg: Syvsoverdag og Hostrup: En Spurv i Tranedans. Desuden af Fengers Læsestykker I (1894) Side 77—95, 117—170, 208—272, 286—308, 321—347.

V Kl. (Rektor, Dr. *Heise*, 2 T.). Med Rønnings Litteraturhistorie til Grundlag er Litteraturens Historie gennemgaaet indtil Wessel (S. 52). Forskellige Eddasange, Folkeviser, Brudstykker af forskellige Forfattere; *Holberg*: Erasmus Montanus og Den honette Ambition, de tre Epistler om hans Levned, Stykker af Peder Paars. *Ewalds* Levned og Meninger. *Wessels* Kærlighed uden Strømper. — 16 Stile. — Omtrent 10 Timer ere benyttede til Læsning af Svensk efter Hammerichs Læsestykker (Cand. mag. *Black*).

VI Kl. (Rektor, Dr. *Heise*, 3 T.). Udsigt over den danske Litteraturs Historie med Rønnings Bog til Grundlag. Ved den oehlenschläger-baggesenske Tid er der dvælet noget udførligere. I Aarets Løb er læst: *Ewald*: Brudstykke af Fiskerne, Rungstedts Lyksalighed, Brudstykker af Levned og Meninger; *Wessel*: Kærlighed uden Strømper m. m.; *P. A. Heiberg*: Virtuosen m. m.; *Baggesen*: Af Labyrinthen Passet, Lüneburger Hede, Jødegaden i Frankfurt, Strasburg, Opholdet i Bern; *Oehlenschläger*: Aladdin, St. Hansaftenspil, Guldhornene, Digtet Hakon Jarl m. m., Nuredin til Aladdin og Svaret hertil; *Poul Møller*: Himmelbrevet, Lægdsgaarden, Digte, en dansk Students Eventyr; *J. L. Heiberg*: En Sjæl efter Døden; *Paludan Müller*: Stykker af Adam Homo.

Ifjor er bl. a. læst *Holbergs* Den politiske Kandestøber og Jacob v. Thybo, *Oehlenschlägers* Hakon Jarl.

Oldnordisk (Overlærer *Gierring*).

V Kl. (2 T.). Wimmers Læsebog S. 16—37, 41—55, 63—73, 114—18. Sammes Grammatik.

VI Kl. (1 T.). Wimmers Læsebog S. 16—36, 41—53, 61—73, 114—18. Sammes Grammatik.

Til Afgangseksamen opgives: Wimmers Læsebog S. 1—14, 16—36, 41—107, 114—18. Heraf opgives til Overhøring S. 16—36, 41—53, 61—73, 114—18.

Latin.

I st. (Adj. *Thorsen*, 6 T.). Mikkelsens Læsebog til S. 25. Bøjningslæren efter Madvig. Siden Jul korte Stile paa Skolen (1 à 2 ugtl.).

II st. (indtil Jan. Overl. *Gierring*, derpaa Cand. mag. *Black*, 7 T.). Listovs Udvalg af Cornelius Nepos. Det vigtigste af Formlære og Syntaks efter Madvig. 3 Stile ugentlig efter Iversens Stiløvelser, den ene skreven paa Skolen.

III st. (Overlærer *Ramsgaard*, 8 T.). Caesars Gallerkrig, I Bog; Ciceros 1. Tale mod Catilina. Madvigs Sproglære. 92 Stile, dels hjemme, dels paa Skolen.

IV st. (Adj. *Olsen*, 8 T.). Caesars Gallerkrig 1. og 4. Bog. Ciceros Taler imod Catilina II—IV samt Taler for Kong Dejotarus. Af Ovids Metamorphoser (Blochs Udvalg): Verdensaldrene, Cadmus, Pyramus og Thisbe, Perseus. Madvigs Grammatik. 2 Stile ugentlig; mundtlig Stil, naar Tiden har tilladt det.

Til Overhøring opgives: Cæsars Gallerkrig I, 1—21, 45—54. IV, 1—20. Ciceros Taler mod Catilina II og III samt Taler for Dejotarus, Kap. 1—5. Ovid: Pyramis og Thisbe, Perseus.

Privatisterne Aqvist, Harboe og Nielsen: Cæsar II, IV, 20—38; Cic. in Cat. III; IV, pro lege Man. 1—7; Ovid: Verdensaldrene 1—62, Faëton 1—50; Europa, Cadmus, Pentheus (505 V.).

Chr. A. Jürgensen: Cæs. I og II; Cic. pr. l. Man., mod Cat. I og II (ialt 50 Kap.); Ovid: Deucalion, Io, Faëton, Aktæon (854 V.).

Helga Petersen: Cæs. I og II; Cic. pr. l. Man., pr. Dejotaro, Cat. III (51 Kap.); Ovid: Verdensaldrene, Deucalion, Ocyrhoë, Baltus, Europa, Cadmus, Cadmus' Forvandling, Pyramus og Thisbe, Perseus 1—89 (ialt 805 V.).

Chr. M. Christiansen: Cæsar I og II; Cic. in Cat. I—IV; Ovid: Verdensaldrene, Deucalion, Faëton. Ocyrhoë, Baltus, Europa (820 V.).

J. C. Gamborg: Cæsar I og II; Cic. in Cat. I—IV; Ovid: Verdensaldrene, Deucalion, Faëton, Europa, Cadmus (850 V.).

N. P. Gravesen og V. Friis Møller: Cæsar I og IV; Cic. in Cat. I—IV; Ovid: Verdensaldrene, Cadmus, Pyramus og Thisbe Perseus (831 V.).

Farmaceutisk Latinprøve: *R. Christensen*, Forchhammers Læsebog, Cæs. II.

V spr. (indtil Dec. Overl., Dr. *Bang*, senere Overl. *Giersing*, 8 T.). Cicero: Pro Sexto Roscio og Pro lege Manilia; Vergils Aeneis I og II; Livius VIII; Cicero: Cato Major. Uden Forberedelse: Livius VII, Kap. 1—25 og Henrichsens Versioner S. 1—38 samt Flemmers Sølvalderens Forf. S. 3—11. 1 eller 2 Versioner om Ugen. Rafns Litteraturhistorie og Thomsens Antikviteter.

VI spr. (Adj. *Olsen*, 8 T.). Ciceros Cato major med Forbigaaelse af Kap. 15. Seneca i Udvalg ved Gertz II, S. 1—98, 105—110. Tacitus' Annaler i Udvalg ved Bricka og Thomsen, S. 34—76. Horats' Breve med ars poetica. Af Madvigs carmina selecta (Udg. 1888): Catullus (undtagen 10), Tibullus 1, 2, 4, Ovidius 3, 4, 5, Martialis. En skriftlig Oversættelse ugentlig efter Thoresens Eksamensversioner. Rafns Litteraturhistorie. Thomsens Antikviteter.

Dimittenderne have desuden i forrige Skoleaar læst: Ciceros 4. Tale imod Verres, Livius II, Virgils Aeneis I, Horats' Oder I og IV med carmen saeculare.

Heraf opgives til Overhøring: Cic. in Verr. IV capp. 33—67, Cato major capp. 8—14; Seneca i Udvalg ved Gertz II, S. 1—35, 64—95 (de beneficio

III, capp. 18—28) epist. ad Lucil, 47, 24, 28, 30, 32, 35, 37); Livius II, 33—65; Tacitus's Annaler i Udvalg ved Bricka og Thomsen, S. 34—54 (Tacit. ann. I, 55—71, II, 1—18). Horats's Oder 1ste og 4de Bog med carmen saeculare. Horats's Breve I, 1, 2, 6, 7, 12, 13, 18, II, 1, 2. Virgils Aeneis I, 1—401; af Madvigs carmina selecta: Catullus 1—8, 11—12, Tibullus 4, Ovidius 3, Martialis 1—5, 7—9, 11—12, 14—20.

Kursorisk er læst: Henrichsens Opgaver til Oversættelse fra Latin paa Dansk (Udg. 1896), S. 1—153. Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere (Udg. 1863), S. 3—86, 111—117, 124—127. Seneca i Udvalg ved Gertz, S. 99—104, 111—113.

Græsk.

III spr. (Overl. *Ramsgaard*, 4 T.). Bergs Forskole til Verberne paa — mi (dog kun i Udvalg). Af Levys og Velschows Læsebog Stykkerne 1—6, 9, 11—12, 15 og 17—25 (kun disse Stykker opgives til Eksamen). Bergs og Hudes Formlære.

IV spr. (Adj. *Thorsen*, 4 T.). Levy og Velschows Læsebog, S. 46—85. Odysseens 10. Bog. Formlære efter Berg og Hude. En Del af Sechers græske Mytologi er gennemgaaet.

Privatisterne Aqvist, Harboe og Nielsen: Sen. Anab. I, 1—2 § 9, 3, 4, 7—10, III, 1. Hom. Od. I, 1—95; II (517 V.).

Jürgensen: Sen. I; Hom. II. XIV.

Christiansen: Sen. III og IV, 1. Hom. Od. I og II, 1—61 (505 V.).

Gamborg: Sen. I, Homers II. VI.

V spr. (Adj. *Olsen*, 6 T.). Homer, Odysseen I—III, IX—XI, 592. Herodot i Udvalg ved V. Levy, S. 1—57, 75—100. Bergs og Hudes Formlære. Sechers Mytologi. Christensens Antikviteter.

VI spr. (indtil Dec. Overl., Dr. *Bang*, derpaa Adj. *Olsen*, 6 T.). Homer, Iliaden VIII, X. Platons

Apologi. Lukians Philopseudes. Lysias's Tale for Mantitheos. Demosthenes's 1ste og 2den olyntiske Tale. Petersens Antologi: Elegierne af Kallinos, Tyrtaos 1—2, Mimnermos 1—3, Anakreon, Theognis 2—5, 8; Epigrammerne af Simonides 1—4, 6—7, 9, Aeschylos, Platon 1—4, Demosthenes, Asklepiades; de anakreontiske Digte. Herodot IX, 1—56. Christensens Antikviteter. Sechers Litteraturhistorie.

Dimittenderne opgive desuden: Homer, Iliaden I, II, 1—455, III, VI. Herodot VIII. Platons Kriton.

Oldkendskab.

V m. (indtil Jan. Adj. *Olsen*, derpaa Adj. *Thorsen*, 2 T.). Med Sechers Lærebog til Grundlag og med Benyttelse af Billedværker er den græske Mytologi gennemgaaet. Sechers græske Litteraturhistorie er derefter for største Delen gennemgaaet. Læst: *Homers* Iliade I, XXII—XXIV (Wilsters Overs.) og Odysseen VI, IX (Poul Møllers Overs.); *Herodot* II (Falkenstjernes Overs.); *Platon*, Apologien (Gertz's Overs.) og Fædon (Heises Overs.); *Æschylos*, Perserne og Prometheus (Dorphs Overs.); *Sofokles*, Ødipos i Kolonos (Dorphs Overs.); *Euripides*, Bakkantinderne (Dorph); *Aristofanes*, Skyerne (Koch).

VI m. (indtil Jan. Adj. *Olsen*, derpaa Adj. *Thorsen*, 2 T.). Rafns romerske Litteraturhistorie og (delvis og uden dermed forbundet Hjemmearbejde) Thomsens romerske Antikviteter er gennemgaaet. Schwanenflügels Oldtidens Kulturhistorie benyttet. Læst: Stykker af *Platons* Fædon (Heises Overs.), af *Apollonios Rhodios's* Argonautica (Christensen-Schmidts Overs.), af *Polyb* (Hovgaard's Overs.) og af *Mark Aurels* Selvbetrægtninger (Hansteens Overs.); *Plutarchs* Alkibiades; *Lukians* Menippos' Rejse til Himlen, Hanen og Løgnhalsen (Gertz's Overs.). — Af *Plautus* er læst Amfitruo, Aulularia, den storpralende Soldat, Købmanden og Pseudolus

(Forchhammers Overs.); nogle Elegier af *Tibul* (Overs. af Konradsen); Stykker af *Ovids* Forvandlinger (Meisling); nogle Ode af *Horats* (Valentiner); Livius I (R. Møller); *Tacitus's* Aarbøger I (Hovgaard).

Tysk (Overlærer *Ramsgaard*).

I st. og I Realkl. (2 T. hver). 1. stud. Kl. har med Forberedelse læst Kapers Læsebog for Mellemklasserne S. 1—31 og 77—122, uden Forberedelse S. 31—72. I Realkl. med Forberedelse S. 1—69. Bøjningslæren efter Kaper. Skouboes Gloserækker.

II Kl. (2 T.). Samme Læsebog S. 148—230. Uden Forberedelse 120 Normalsider (en Normalside har 1300 Bogstaver) af Hauffs Märchen. Bøjningslæren efter Kaper. Skouboes Gloserækker ere benyttede.

III Kl. (2 T.). Mohrs Læsestykker for 3. og 4. Klasse S. 70—159 og S. 257—301, uden Forberedelse S. 1—70, 159—174 og 199—211. Sproglæren efter Kaper. Skouboes Gloserækker.

IV st. (2 T.). Samme Bog S. 174—256 og Knauths Auswahl deutscher Gedichte S. 49—104 og 107—120. Uden Forberedelse: E. T. A. Hoffmann: Das Majorat og Knauths Auswahl S. 176—190. Maanedslæsning: Heine, Die Harzreise; W. Hauff: Memoiren des Satan; Zschokke: Das Abenteuer einer Neujahrsnacht og Fem tyske Noveller, udgivne af J. Kaper. Kapers Sproglære. Skouboes Gloserækker.

IV Realkl. (2 T.). Samme Bog S. 1—88, 174—256 og 257—301 samt Knauths Auswahl deutscher Gedichte S. 176—190. Uden Forberedelse: W. Hauff: Jud' Süsz. Kapers Sproglære. Skouboes Gloserækker. Til Overhøring opgives: Mohrs Læsestykker for 3. og 4. Kl. S. 1—88 og 262—292.

V Kl. (8 Disc., 2 T.). Dels med, dels uden Forberedelse: Goethe: Iphigenie auf Tauris; Schiller: Maria Stuart; Mohr: Noveller og Skitser af de nyeste Forfattere II, Mohr og Haunstrup: Tyske Læsestykker fra S. 167; Knauth: Litterärhistorischer Ueberblick og Biographische Anmerkungen; Maanedslæsning: Fem tyske Noveller, udgivne af J. Kaper; Franzos: Ein Opfer m. m.; Heyse: Marienkind; Busse: Jugendstürme; Bülow: Margrethe und Ludwig. Kapers Sproglære. Skouboes Gloserækker.

VI Kl. (1 Disc., 2 T.). Dels med, dels uden Forberedelse: Goethe: Götz v. Berlichingen; Schiller: Kabale und Liebe og Mohr: Noveller og Skitser af de nyeste Forfattere II og Tysk Poesi for de højere Klasser; Knauth: Litterärhistorischer Ueberblick og Biographische Anmerkungen. Maanedslæsning: Fem tyske Noveller, udgivne af J. Kaper; Franzos: Ein Opfer m. m.; Heyse: Marienkind; Busse: Jugendstürme og Bülow: Margrethe und Ludwig. Kapers Sproglære. Skouboes Gloserækker.

Fransk.

I st. og I Realkl. (Adj. *Sejersen*, 4 T. hver). Jungs Elementarbog S. 101—124; Jungs Læsebog for Begyndere (3. Udg.) S. 1—34. Det vigtigste af Pios Formlære med Undtagelse af de uregelmæssige Verber.

II Kl. (Adj. *Sejersen*, 3 T.). Pios Læsebog for Mellemlasser (6. Udg.) S. 51—101; 107—128. Det meste af Pios Formlære. Efter Michelsens Stiløvelser, 1. Afdeling, er hidtil gennemgaaet, dels mundtlig, dels ved Stil 1 Gang egentlig Stykkerne 1—28. Hidtil 28 Stile. Gloser efter Pios Ordsamling.

III Kl. (Adj. *Sejersen*, 3 T.). Jungs Læsebog for Mellemlasser (3. Udg.) S. 29—95; 149—175.

Pios Formlære. Efter Michelsens Stiløvelser, 1. Afdeling, er hidtil gennemgaaet, dels mundtlig, dels ved Stil 1 Gang ugentlig Stykkerne 29—59. Hidtil 26 Stile. Gloser efter Pios Ordsamling. Realisterne fri for skriftlig Stil.

IV Kl. (indtil Jan. Overl. Dr. *Bang*, derpaa Timelærer *Black*, 2 T.). Jungs Læsebog for Mellemlasser, S. 9—24; 39—48; 59—96; 149—192. Pios Formlære og enkelte Punkter af Syntaksen. 1 Stil om Ugen. Maanedslæsning efter Bovien og Høpfners Franske Forfattere i Udvalg.

Privatisterne Aaquist, Harboe, Nielsen: Abraham's og Arlauds Noveller og Fortællinger II.

Jürgensen: Jungs Læsebog for Mellemlasser (3. Udg.) S. 9—95, 160—191 (117 Normalsider).

Helga Petersen: Jungs Noveller og Fortæll., 150 Sider.

Christiansen: Jungs Læsebog for Mellemlasser.

R. Christensen: Pio's Læsebog for Beg. S. 41 (Nr. 61)—92; Jungs Læsebog for Mellemlasser (3. Udg.) S. 1—95; 149—191.

Anna Mørup: Jungs Læsebog for Mellemlasser S. 1—191; Merimée, Colomba, S. 3—48.

V Kl. (indtil Decbr, Overl. Dr. *Bang*, senere Cand. mag. *Black*, 3 T.). Nyrop: Lectures françaises, II, S. 1—105. Maanedslæsning: Choix de nouvelles modernes, III, S. 1—67. Pios Grammatik. 46 Stile.

VI Kl. (indtil Decbr. Overl. Dr. *Bang*, senere Cand. mag. *Black*, 3 T.). Kr. Nyrop: Lectures françaises I, S. 82—184. Fr. Coppée, Auswahl von 48 Gedichten, S. 2—10 (Velhagen & Klasing). Maanedslæsning: Choix de nouvelles modernes, S. 35—105 og Coppée: Pariser-Skizzen und Erzählungen aus Les vrais riches. (Begge fra Velhagen & Klasing). Pios Formlære og Syntaks. Pios og Baruëls Gloser. 2 Stile ugentlig efter Baruël: Franske Eksamenstile. Hidtil 51 Stile. Mundtlig Stil efter Jung: Franske Stiløvelser II.

Engelsk (Overlærer *Giersing*).

I Realkl. (4 T.). Brekkes Læsebog f. Beg. S. 1—74 og 95—103; fra Dansk S. 12—21. Uregelrette Verber.

II Realkl. (4 T.). Nissens Læsebog S. 1—103. Løkkes Gram. S. 1—41 og de ureglr. Verber. Brekkes Læsebog f. Beg. S. 22—33 fra Dansk. Ugelæsning: Ali Baba S. 1—58. 1 Version ugentlig.

III Realkl. (4 T.). Brekkes Læseb. f. Melleml., S. 1—49, 138—51, 184—211, 234—42. Løkkes Gram. Boysens Digte, S. 1—10 og 34—49; de tre første Digte udenad. Brekkes I, S. 37—49 fra Dansk. Ugelæsning: Robinson Crusoe & Treasure Island, S. 91—146. 1 Version ugentlig.

IV Realkl. (4 T.). Brekkes Læseb. f. Melleml., S. 99—116, 155—84, 212—23, 228—34, 239—57, 258—81. Boysens Engl. Læsest. II; Boysens Digte, S. 34—60. 3 Digte udenad. Woddy's Samtaleøvelser, S. 100—152; fra Dansk S. 31—36. Ugelæsning: Marryat, P. Simple S. 9—132. Til kursorisk Læsning er benyttet Boysens Læsest IV. Løkkes Gram. 1 Version ugentlig.

Til Alm. Forberedelseseksamen opgives: Brekkes Læsebog, S. 99—116, 155—84, 212—23, 228—34, 239—57, 258—81 samt Boysens Digte, S. 34—60.

V Kl. (4 Disc., 2 T.). Hansen og Magnussens Læsest., S. 1—72. Løkkes Gram. Ugelæsning: Aladdin, S. 1—50, 100—130.

VI Kl. (6 Disc., 2 T.). Hansen og Magnussens Læsebog II, S. 36—45, Læsest. S. 34—111. Ugelæsning: Aladdin, S. 100—75; P. Simple, S. 1—102. Nogle af H. Hansens Engl. Digte. Løkkes Gram.

Til Afgangseksamen opgives: Hansen og

Magnussens Læseb. I, S. 1—15, 42—57; II, S. 1—45;
Læsest. S. 34—111.

Religion (Adj. *Sejersen*).

I st. og I Realkl. (2 T. hver). Martensen og Paullis Bibelhistorie: forfra til Rigets Deling. Balslevs Lærebog: Synden og de første 2 Trosartikler. Salmer.

II Kl. (2 T.). Assens mindre Bibelhistorie fra 6. Afsnit til Jesu Bjergprædiken; Balslevs Lærebog: Den 3. Trosartikel og „Fader vor“. Salmer.

III Kl. (1 T.). Sammes Bibelhistorie fra Jesu Bjergprædiken og ud. Daabens og Alterens Sakramente.

IV Kl. (1 T.). Læst og gennemgaaet Apostlenes Gerninger.

V Kl. (1 T.). I Foredrag gennemgaaet Oldkirkens Historie samt enkelte Hovedpunkter af Middelalderens.

VI Kl. (1 T.). Som V Klasse, dog kun Oldkirkens Historie.

Historie.

I st. (Rektor, Dr. *Heise*, 2 T.). Oldtidens og Middelalderens Historie indtil Korstogene efter Blochs Lærebog for Realklasserne.

I Realkl. (Adj. *Sejersen*, 2 T.). Efter samme Bog Oldtidens Historie og Middelalderens til § 8 (det frankiske Rige).

II Kl. (Adj. *Sejersen*, 3 T.). Efter samme Bog (med Forbigaaelse af Nordens Historie) Middelalderen og den nyere Tid til 1789.

III Kl. (indtil Januar Adj. *Olsen*, derpaa Adj. *Thorsen*, 2 T.; Realisterne desuden 1 T.). Efter samme Bog den almindelige Historie fra den franske Revolution til den nyeste Tid, Norden til 1536. Realisterne desuden Nordens Historie fra 1536 til Nutiden.

IV st. (Rektor, Dr. *Heise*, 2 T.). Nordens Historie fra 1560 til Nutiden efter Blochs Lærebog. Oldtidens Historie indtil Epaminondes, efter Thrige.

Privatisterne: Et fuldstændigt Kursus efter Bloch f. Realkl.

IV Realkl. (Adj. *Olsen*, 3 T.). Genlæst hele Historien efter Kochs Lærebog for Realskoler.

V Kl. (Rektor Dr. *Heise*, 3 T.). Oldtidens Historie efter Thrige. Middelalderens almindelige Historie efter Blochs Lærebog for Realklasser. Nordens Historie indtil 1523 efter Ottosens Lærebog.

VI Kl. (Rektor Dr. *Heise*, 3 T.). Til Afgangsprøven opgives et fuldstændigt Kursus efter Thriges, Blochs og Ottosens Lærebøger (fra 1789 er Blochs større Lærebog benyttet).

Geografi (Adj. *Mortensen*).

I st. og I Realkl. (2 T. hver). Dahlbergs større Lærebog: Europa S. 19–60. Disciplene have tegnet nogle af de læste Landes Omrids m. m. i store Træk, saa vel hjemme som paa Skoletavlen.

II Kl. (2 T.). Dahlbergs større Lærebog: Europa S. 60–88 og Asien. Korttegning som i I.

III Kl. (2 T.). Dahlbergs større Lærebog: Afrika, Amerika og Australien, samt Indledningen S. 1–18.

IV Kl. (2 T.). Dahlbergs større Lærebog.

Naturhistorie (Adj. *Mortensen*).

I st. I Realkl. (2 T. hver). Mortensen, Botanisk ABC. Læren om Planternes ydre Bygning er gennemgaaet efter Materiale fra Skolens botaniske Have og de af Disciplene medbragte Planter. — Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie: Koldblodede Hvirveldyr og Insekter.

II Kl. (2 T.). Strøm, Kortfattet Plantelære: Helkronede og frikronbladede med dobbelt Bloster (efter levende Planter). — Boas: Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie: Leddyr (med Undtagelse af Insekter), Orme, Bløddyr og Straaledyr. Skolens udstoppede Fugle ere gennemsete.

III Kl. (2 T.). Strøm, Kortfattet Plantelære, saa vidt muligt efter levende Planter. — Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie: Pattedyr.

IV Kl. (2 T.). Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie og Strøm, Kortfattet Plantelære.

Matematik og Regning.

I st. og I Realkl. (Adj. *Lomholt*, 5 T. hver). Jul. Petersens Lærebøger: Aritmetik I, S. 5—31 og Geometri S. 3—27. — Regning: N. N. Meiers Regnebog II, §§ 7 og 8.

II Kl. (Adj. *Lomholt*, 6 T.). Samme Bøger; Aritmetik S. 31—77; Geometri S. 31—52; Regning §§ 9 og 10.

III Kl. (Adj. *Lomholt*, 5 T., Matematikerne og Realisterne desuden 2 T.). Samme Bøger: Aritmetik II, S. 3—61; Geometri S. 39—78; Regning §§ 10 og 11. — Matematikerne og Realisterne i de 2 særlige Timer: geometrisk Tegning, Buchwald og Steenbergs Konstruktionsbog I. — Skriftlige Hjemmeopgaver (væsentligst efter Lærebøgerne) 1 Gang om Ugen.

IV Kl. (Adj. *Møller*, 5 T., Matematikerne og Real. desuden 2 T.). J. Petersens Aritmetik II, S. 61—67. Genlæst J. Petersens Lærebøger i Aritmetik og Geometri. Den mat.-nat. Afdeling samt IV Realkl. i de særskilte Timer Regning og geometrisk Tegning.

V m. (Adj. *Lomholt*, 11 T.). Jul. Petersens Lærebøger: Aritmetik I, S. 77—ud, II og III; Trigonometri, S. 3—58; Analytisk Plangeometri I, S. 3—63;

Metoder og Teorier, S. 5—55. — Seidelins Lærebog i Projektionstegning, S. 3—34. — Skriftlige Hjemmeopgaver (væsentligst efter Lomholts mat. Opg. C) 2 Gange om Ugen.

VI m. (Adj. *Møller*, 9 T.). J. Petersens Aritmetik II og III, S. 96—115. Sammes Aritmetik I, S. 77—104 og enkelte spredte Stykker. Sammes Trigonometri: De sfæriske Grundformler. Sammes Stereometri, S. 77—83. Sammes Analytisk Geometri I, undtagen § 9. Seidelins Projektionstegning, S. 38—64. Repetition.

Naturlære (Overl. *Petersen*).

III m. og Realkl. (2 T.). Ellingers Naturlære til Varmen.

IV m. og Realkl. (2 T.). Ellingers Naturlære fra Varmen og ud. Genlæst hele Bogen.

V spr. (3 T.). Ellingers Naturlære til Magnetisme. Jørgensens Astronomi til Kalenderen.

V m. (4 T.). Barmwaters Fysik til Magnetisme. Ellingers Lyslære til Spektralanalysen.

VI spr. (3 T.). Ellingers Naturlære fra Magnetisme og ud. Jørgensens Astronomi fra Tiden og ud. Genlæst det hele Pensum.

VI m. (6 T.). Barmwater fra Magnetisme og ud. Jørgensens Astronomi. Ellingers Lyslære. Genlæst det hele Pensum.

Tegning (Adj. *Møller*, ialt 5 T.).

Konturtegning efter Andersens, Hetsch's og Petersens Fortegninger. Tegning efter Klodser i III og IV Realklasse.

Skrivning (Adj. *Møller*, ialt 4 T.).

Den latinske og gotiske Bogstavække efter For-

skrift paa den store Tavle. Afskrivning efter Bog-Skrivebog med Forskrift har været brugt, hvor det var nødvendigt.

Sang (Adj. *Mortensen*).

Disciplene have været delte i 4 Hold, og hvert af disse har haft 1 Time om Ugen; desuden have alle Sangere været samlede en Time hver Lørdag. For Tiden er 37 af Katedralskolens Disciple syngende; hos 13 er Stemmen i Overgang. I Aarets Løb er Skolens Morgensange gennemgaaede, og desuden er der udført Sange, hentede fra „Danmarks Melodier“, Jastraus, Mikkelsens og Sannes Sangbøger, en-, to-, tre- og firstemmigt. Nogle Minutter af hver Time (med Undtagelse af Sammensangtimen) ere anvendte til Gennemgang af Musikteoriens allerførste Begyndelsesgrunde, samt for de ældre Klassers Vedkommende til „Træfføvelser“, hovedsagelig efter Ernst's Bog.

Sløjd.

40 af Disciplene have deltaget i Undervisningen; Begynderne (Adj. *Mortensen*) ere blevne øvede i Savning, Snitning og Høvling; de ældre (Overl. *Giersing*, de yngre af dem fra Nytaar Adj. *Lomholt*) i Brugen af Bugthøvl, Stemmejern o. s. v., de ældste af dem tillige i Indskydning og Sinkning. A. Mikkelsens Modeltegninger. Enkelte Disciple have tillige drejet. (12 T.).

Gymnastik og Sport.

Disciplene have været delte i 4 Hold, hvert med 4 ugentlige Timers Undervisning; V og VI Klasse have desuden haft en 5. Time i Hugning Søndag Morgen med frivillig Deltagelse. 1. Hold (I og II Realkl.) under Premierl. *Beck*, de øvrige under Overl. *Petersen*, begge med

Bistand af Stabssergent *Werner* og Oversergent *Brüggmann* som Assisterter, i Huggetimen tillige af Sergent *Jensen*. — Under Fællessangtimen om Lørdagen have Ikke-Sangerne haft Gymnastik (Overl. *Petersen*).

Svømningen begyndte i Juni og varede til Begyndelsen af September. Ligesom tidligere have Assisterterne tillige været tilstede en Time hver Eftermiddag til Hjælp for de Disciple, der ikke have haft Formiddagsundervisning deri.

Boldspild, dels Kricket, dels Fodbold, drives som sædvanlig Forsommer og Efteraar, dels i de sædvanlige Gymnastik-timer, dels i Disciplenes Fritid.

Roning. I Forsommeren blev der roet 93 Ture i Tiden fra 1. Maj til 26. Juni. Efter Ferien blev der roet 94 Ture i Tiden fra 23. August til 14. Oktober.

I **Danseundervisningen** (Premierløjtnant *Beck* med Bistand af Oversergent *Brüggmann*) har deltaget 15 Elever af I og II Klasse i Tidsrummet fra $\frac{1}{10}$ 97— $\frac{3}{3}$ 98. De ere uddannede i 1 Hold med 2 Timers ugentlig Undervisning. De alm. Selskabsdanske samt Menuet og Trinskole ere indøvede.

Udfaldet af Skydeøvelserne i Viborg Katedralskole
i Skoleaaret 1897—98.

6. Kl. 7 Dscpl. 5. — 12 — 4. Rlkl. 1 —	Afstand i Alen	Tal af			Sum
		Skud	Træf- fere	Points	
6. Klasse. . . .	100	85	85	305	390
5. Kl. og 4. Rlkl.	100	275	275	925	1200
6. Klasse. . . .	200	155	153	467	620
5. Kl. og 4. Rlkl.	200	360	355	1083	1438
6. Klasse. . . .	300	120	113	326	439
5. Kl. og 4. Rlkl.	300	180	175	484	659
6. Klasse. . . .	400	105	99	295	394
5. Kl. og 4. Rlkl.	400	105	97	280	377
6. Klasse. . . .	500	45	42	120	162
5. Kl. og 4. Rlkl.	500	10	10	35	45
6. Klasse. . . .	600	15	15	43	58
5. Kl. og 4. Rlkl.	600	20	20	67	87
		1475	1439	4430	5869 ; $\frac{5869}{1475} = 3,98 ;$ 97,6 pCt.

Udfaldet af Præmieskydningen i Viborg Katedralskole
den 18de Maj 1898.

Disciplenes Navn og Klasse.	Afstand i Afen	Skud					Sum af Af- stande maalt i Tommer	Sum	Præmie
		1	2	3	4	5			
6. Kl. Johannes Andersen	400	4	4	2	3	3	67	16	1. Pr.
— Einar Giersing . . .	400	3	4	2	4	3	73 ¹ / ₄	16	
— Viggo Møller	400	4	2	0	3	3	59	12	
5. Kl. N. P. Gravesen . .	400	3	4	4	3	2	83 ¹ / ₄	16	
— Aage Henriksen . .	400	2	4	4	3	3	69 ³ / ₄	16	
— Albert Holm	400	3	0	3	3	3	65	12	
6. Kl. Einar Christensen .	300	2	3	3	2	2	97 ¹ / ₂	12	
— Axel Dalberg	300	4	4	2	3	3	53	16	
— Niels Hammer . . .	300	0	2	3	3	3	86 ¹ / ₄	11	
5. Kl. Valdemar Andersen	300	3	3	3	4	4	50 ¹ / ₈	17	
— Einar Bertelsen . .	300	3	4	2	4	3	60	16	
— Søren Bjerregaard.	300	3	2	0	2	2	105 ¹ / ₄	9	
— Andreas Krogh . . .	300	3	3	3	4	4	43 ¹ / ₂	17	2. Pr.
— Peter Petersen . . .	300	3	3	2	3	3	89 ³ / ₄	14	
— Jens Sørensen . . .	300	3	0	2	2	4	50 ¹ / ₂	11	
6. Kl. Peder Glud	200	3	2	3	2	4	61 ³ / ₄	14	
5. Kl. Valdemar Møller . .	200	3	2	3	3	2	73 ³ / ₄	13	
— Sigvald Nielsen . . .	200	3	3	3	3	3	61 ³ / ₄	15	
— Christian Ørum . . .	200	3	4	2	4	4	56 ³ / ₄	17	3. Pr.
4. Rkl. Christian Madsen.	200	3	3	3	4	3	42 ³ / ₄	16	

I Riffelskydning (Overlærer *Petersen* med Oversergent *Brügmann* som Assistent) have V og VI Kl. samt IV Realkl. deltaget, dels i Efteraaret (9 Gange), dels i Maj Maaned (6 Gange). Der skydes til en Skive i aflang Firkant med 3 Grader, 5 Skud hver Gang. Riflen en Remingtonriffel med Centralantændelsespatron.

Præmieskydning fandt Sted 18. Maj. Udfaldet ses af foranstaaende Tabeller.

VI. Videnskabelige Samlinger.

Bogsamlingen.

(Sluttet 1. Maj 1898).

De vedføjede Tal henvise til Hovedkatalogernes Afdelinger. Hvor intet Trykkested angives, er det København. Sendelser fra Ministeriet betegnes med *m*, fra Forfatter eller Forlægger med *f*, andre Gaver med *g*.

Encyklopædi og blandede Skrifter.

1. Salmonsens Konversationsleksikon, VII, 7—24; VIII, 1—11.
2. Universitetsjubilæets danske Samfunds Skr., Nr. 98—101.
Videnskabernes Selsk. Skr., mat.-nat. Afd. 6 R. VIII, 4—5. *g*.
— — Oversigter 1896. *m*.
3. Dansk Tidsskrift, udg. af Moltesen og Appel, I, 1—5.
Nordisk Tidsskrift (Letterstedt) 1897, 4—1898, 2.
Tilskueren, Maanedsskrift, Juni 1897—April 1898.

Historie og Geografi.

17. Bierring, Holger, De ældste Kulturfolk og det gamle Hellas, I, 98.
Mantzius, Karl, Oldtidens Skuespilkunst (se 104).
19. Boetticher, Adolf, Olympia (se 230).
— — Akropolis (se 230).
Ræder, A., Kejser Hadrian. Krist. 97.
Ussing, J. L., Pergamos, dens Hist. og Monum. 97.
Stenerson, L. S., Fidas, en Skildring af den græske Billedhuggerkunsts højeste Blomstring, Kbh. 72.
29. Løffler, E., Omrids af Geografien. II, 1.
33. Nansen, Fr., „Fram over Polhavet, 16—34 (sluttet).
34. Jørgensen, A. D., Historiske Afhandlinger. 1. 98.
Kempff, Hj., Piræuslejonets Runristn. Prgr. Gefle 97.
Wimmer, L. F. A., De danske Runemindesm. I. 95. *m*.
— Døbefonten i Aakirkeby Kirke. 1887
(testamentarisk Gave fra afd. Overl., Dr. phil. Bang).
35. Rydberg, O. S., Sveriges traktater med främmande magter, III, 1—2 (1409—83). Stokh. 95.
36. Kancelliets Brevbøger (vedr. Danmarks indre Forhold) 1566—70 ved L. Laursen. 96. *m*.
Randers Købsvendes Gilde-Skraa (udg. af Chr. Bruun) 98. *g*.
Rørdam, Holger, Hist. Saml. og Studier, III, 2.
37. Bang, Gustav, Den danske Adels Forfald. 97. *m*.

- (37) Boesen, I. E., Dansk Adel, en Række Skildringer, I, 1—3. — Prgr. Sorø. 97.
 Danmarks Riges Historie, I, 1—11; IV, 2—9; V, 3—6.
 Danske Oldkvad i Saksnes Historie, geng. af A. Orlrich (Kildeskr. i Oversætt.). 3 R. 6.
 Fabricius, A., Danske Minder i Normandiet (se 72).
 Holm, Edv., Danmark-Norges Historie. 1720—1814. III (Fr. V.). 97.
 Saxo, oversat af W. Horn. 29—48 (*sluttet*).
 Vort Folk i det 19. Aarh. 2—22.
40. Den ældste Danmarkskrønike (Roskildekrøniken), overs. af Jørgen Orlík (Kildeskr. i Oversætt.).
53. Friis, Lønborg, Den jyske Slavekrig, Aarh. 98.
 Jensen, N. P., Den første slesv. Krig. 1848—50. 1. Halvd.
 Valentiner, A., Herregaardsskytterne i 1848. 98.
54. Larsen, Karl, Under vor sidste Krig. 5—8 (*sluttet*).
55. Dansk biografisk Leksikon, XI, 2—8; XII, 1—2.
 Lomholt, A., Foreløbig Oversigt over Slægten Lomholt, Viborg. 97. *f*.
 Lund, E. F. S., Danske malede Portrætter, I, 4; II, 1—4.
 Personalhist. Tidsskrift. 3 R. VI, 1—4.
 Petersen, Henry, Danske adelige Sigiller. 6 (*slutt.*). 97.
 Schultz, I. N., Personalhist. Opt. om Rektorerne ved Frederiksborg lærde Skole. — Prgr. Frborg. 97.
 Weilbach, P., Nyt dansk Kunstnerleksikon. 20. (*slutt.*).
56. Bergsøe, V., De forbistrede Drengene. (Bergsøes Barnd.) 98.
 Brandes, Georg, *Ludvig Holberg* (Popul. Smaaskr. udg. af Studentersamf.).
 Breve til og fra C. Hostrup, udg. af Elisab. Hostrup. 97.
 Bøgh, Erik, Min første Forfatteretid. 97.
 Hansen, Hans, Studier over *Sten Stensen Blicher*. 98.
 Iversen, M., Skolebestyrer *Bruhns* 25-Aars Jubilæum. — Prgr. Lyceum (Kbh.) 97.
 Petersen, Julius, *Bartholinerne* (se 118).
 Petersen, Rich., Frederik Barfod, et Levnedsløb. 97.
 Rosendahl, H., Prof. Fred. Dahl 1866—96. — Prgr. Slagelse. 97.
57. Trap, I. P., Beskrivelse af Danmark, H. 11—15.
 Statistiske Meddelelser: III R., 17. Bd., H. 1, 5—7, 9; 18. Bd., H. 1—4; IV R., 1. Bd., H. 1—3. *m*.
 Statistisk Tabelværk: IV R., A, 9 (Vielser, Fødte og Døde i 1890—94). 96. *m*.

- (57) Statistisk Tabelværk: IV R., C, 9 (Danmarks Jordbrug d. 1. Januar 1895). 96. *m.*
 Do. do., D., 29 (Kongerigets Handelsflaade og Skibsfart i 1896). 97. *m.*
 Do. do., E., 4 (Kommuneregnskaber 1890—94). 97. *m.*
58. Heuer, Ludv., Udsigt over Helsingør Latinskoles Historie. — Prgr. Helsingør 97.
 Lund, H. C. A., Studenterforeningens Hist., H. 25—34.
 Løffler, I. B., Sorø Akademis Landsbykirker og Klosterporten i Sorø. 96. *m.*
 Storch, Grenaa-Egnens Kirkebygninger. 97. *m.*
60. Sønderjydske Aarbøger, 1897, I (1896 ikke udkommet).
66. Erichsen, A. E., En retssag fra 1618 som bidrag til Stavanger Kongsgaards Historie. — Prgr. Stav. 96.
67. Hildebrand, Hans, Sveriges medeltid, kulturhistorisk Skildring. Stockh. 97. II, 5, 6.
 Lundqvist, K. G., Sveriges förbund m. Mecklenborg-Güstrow år 1666 och förhandl. därom. Prgr. Norrköp. 97.
68. Bruun, D., Fortidsminder og Nutidshjem paa Island. 97.
 Sprinchorn, C. K. S., Bidrag till Lunds allm. läroverks hist. efter Skånes förening m. Sverige. — Prgr. Lund 97.
- 68 c. Brandes, Georg, *Henrik Ibsen*. 98.
 Henrik Ibsen, Til hans 70. Fødselsdag. Krist. 98.
72. Clausen, Jul., Fra Krinolinernes Dage. 97. (se 104).
 Fabricius, A., Danske Minder i Normandiet. 97.
 Nyholm, Krist., Feltpræst: Et Ophold i Frankrig fra 1816—18. 97.
76. Paulus Diaconus, Longobardehist., ovs. af *G. Bang*. (Kildeskrifter i Overs, 3 R. 4. 97).
101. Rafael, Optegnelser efter *Høyens* Forelæsninger af H. R. Baumann. Kbh. 75. *g.*
 Brandes, G., Heinrich Heine. 1898.
 Edison, hans Liv og Opfindelser, H. 2—31 (*slutt.*).
 Lange, Jul., Sergel og Thorvaldsen, se 230.
 Paludan, J., Emile Zola, se 126.
 Sporon, William, Jean Rotrou, se 126.
102. Bahnson, Kr., Etnografien, H. 21. 97.
104. Aarbog for dansk Kulturhistorie. 97.
 Clausen, Jul., Fra Krinolinens Dage (se 72).
 Mantzius, K., Skuespilkunstens Hist., I (Oldtiden). 97.
 Meiborg, R., Danske Bøndergaarde, særlig Bondestandens Liv og Færd i det 16., 17. og 18. Aarh. I, 1 og 2.

- (104.) Nyrop, Kr., Kulturhistoriske Skitser, I (Kysset). 97.
105. Lehmann, Edv., Hedensk. Monotheisme, Bidrag til Gudsbegrebets Historie (St. fra Sprog- og Oldtidsforsk. Nr. 31.) 97.
Vodskov, H. S., Sjøledyrkelse og Naturdyrkelse (*forts.*).
- 105 a. Dania, Tidsskrift for Folkemaal, IV, 3., 4. V, 1.
107. Müllen, Th. A., Aander og Guder (Studenters. Smaaskr.) Roscher, Lexik. d. griech. u. römisch. Myth. 35-37.
108. Garde, Axel, Grundtvigs Mytologi, dens Metode og vidensk. Værdi (St. fra Sprog- og Oldtidsforsk. Nr. 33). Müller, Sigurd, Grundtræk af den nordiske Mytologi.
110. Kristensen, E. T., Danske Dyrefabler og Kæderemser. Aarhus 96; 4. Udg. 97. *f.*
— Danske Sagn, 5. Afdeling (Spøgeri og Genfærd). Silkeborg 97.
— Fra Bindestue og Kølle, Jyske Folkeæventyr, I og II. 96 og 97.
115. Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Hist. 96, 4; 97, 1-3. Geografisk Tidsskrift. XIV, 1-6.
Historisk Tidsskrift (dansk). 6. R., VI, 3; 7. R. I, 1-3.
— — (norsk). 3. R., IV, 2.
— — (svensk). 1897, 2-4; 1898, 1.
Samlinger til jydsk Historie og Topografi, 3. R. I, 3-4.
Skånske Samlinger, udg. af *M. Weibull*, I-IV. Lund 91-97.
116. Skrifter udg. af Selsk. til hist. Kildeskr. i Overs. 3 R. 3-4.
- Litteraturhistorie.**
117. Erslev, Anna, Lidt om Verdenslitteraturen (Fremmed Digtning). Tillæg til Undervisning i dansk Litteraturh. 2. forkortede Udgave. 98. *f.*
Illustreret Verdenslitteraturhistorie. 1-8.
Møller, Vilh., Verdenslitteraturens Perler. 14 (III, 2).
118. Bibliotheca Wegeneriana, Fortegnelse over det Bibliotek, som er samlet af *C. F. Wegener*. I-IV (5 Bd.). 97. *g.*
Dansk Bogfortegnelse (Gad). 1896, 19-21 (*slutt.*). 1897, 5-15. 1898, 1-2. Boghdl. *Christensen*. *g.*
Heinrichs Bücherverzeichniss. 97, 1-2. *Samme*. *g.*
Hoffmeyer, J., Fra „Regenburgs Samling“, II. — Prgr. Aarhus. 97.
Petersen, Jul., Bartholinerne og deres Kreds (se 56). 98.
- 121 b. Hansen, H., Studier over St. St. Blicher (se 56).
122. Halvorsen, Norsk Forfatterlexikon. 45-46.

- (122.) Schack, A., En Efterskrift om Henrik Ibsens Digtning. 97.
 123. Hofgaard, S. W., Den norrøne Litteratur. En Oversigt til Skolebrug. — Prgr. Aars og Voss (Krania.). 96.
 Jónsson, Finnur, Den oldnorske og oldislandske Litteraturs Historie. II, 2. 97.
 124. Schück, Henrik og Warburg, Karl, Illustreret svensk Litteraturhistoria. II, 10—17 (*slutt.*).
 126. Paludan, J., Emile Zola og Naturalismen. 97.
 Sporon, W., Jean Rotrou, en litterærhistorisk Studie. (se 101). 94. *g.*
 Wallem, N. Th., Omrids af den franske Litteraturs Historie for højere Skoler (Krania.). 97. *f.*
 131. Bergsøe, de forbistrede Drengene (se 56).
 Litterarisches Centralblatt für Deutschl. 97, 18-50; 98, 1-17.

Nationallitteratur.

133. Aeschylus gefesselter Prometheus, ed Schoemann. *g.*
 En antik Idyl, et Foredrag af *Dion fra Prusa*, ovs. af J. L. Heiberg (St. fra Sprog- og Oldtidsforsk. Nr. 34.) 98.
 Thukydides, oversat af Gertz. H. 2—3. (Kildeskr. i Oversættelse. 3 R. 5). 98.
 136. Cæsar, de bello Gallico, ed. Teubner. Lipsiæ. 1893.
 Lucretius, „Om verdensaltet“, ovs. af Axel Jacobsen. Prgr. Militärinst. Stockholm. 97
 Markus Aurelius Antoninus' Betragtninger, paa Dansk ved L. C. Hansteen. 97.
 Plautus' Amfityron, ovs. af Erik Waage (St. fra Sprog- og Oldtidsforskning Nr. 32). 97
 138. Morgensange til Skolebrug, udg. af Henr. Smith. 97. *f.*
 139. Drachmann, Holger, Brav Karl, et Skuespil. 97.
 — — Med den brede Pensel.
 Gjellerup, Karl, Ved Grænsen, Roman.
 Holbergs Komedier, udg. af Jul. Martensen. I og II. 97.
 Oehlenschläger, Adam, Erik og Roller, en hidtil utrykt Fortælling, ved V. Bierring. 97.
 Schandorph, S., Frøken Gram. 97.
 140. Christensen, F., Tale (om Oehlenschläger) i Selskabet f. Eftersl. — Prgr. Eftsl. Sk. 97.
 Ottoson, Joh., Skolefesten d. 2. Oktb. 96. Sammesteds.
 Flensburg, Vilh., Tal vid indvigningen af nytt skolehus för allm. lärov. i Lund d. 12. Nov. 1896. — Prgr. Lund. 97.

141. Carlskrona lärov.'s fest till högtidligh. af 200 årsminnet af Kng. Carl XI's död. — Prgr. Blekinge. 97.
144. Lie, Jonas, Lindelin, Skuespil. 97.
147. Samf. til Udg. af gl. nordisk Litteratur. 18. Aarsber. 97. Heimskringla ved Finnur Jónsson. H. 5. 97.
157. Rousseau, J. J., Emil (se 260).
166. Schilleri Sponsæ Messanensis Actus Quartus. Latine vertit Alfr. Fahlcrantz. — Prgr. Upsala 97.

Sprogvidenskab (med Filologi).

174. Jespersen, Otto, Fonetik, en system. Fremstill. af Læren om Sproglyd. I (Fonetikkens alm. Del). 97.
181. Olsson, I., Om accent och ictus i Latin samt deras inbördes förhållande. — Progr. Jönköping. 97
187. Bergmann, Joh., En snart fyrahundraårig tvistefråga inom den klassiska filologien. — Prgr. Norrköping. 97. Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning. Nr. 31—34. Vallquist, K. M., Studia Terentiana I. Pr. Nyköp. 97.
188. Arkiv for nordisk Filologi. Nordisk Tidsskrift for Filologi. 3 R. VI, 1—4.
190. Dahl, B. T., Omdannelser og Overgange i det danske Sprog (Till. til „Vor Ungdom“ 97,₂). 97. Do., Opg. til danske Stile, udg. af Dansk Lærerforen. IV. Jensen, I. M., Et Vendelbomåls lyd- og formlære (Univ. Jubil. dsk. Skr. Nr. 100). H. 1. 97. Lange, Olaf, Øvelsesstykker til dansk Analyse og Tegnsætning. 98. g. Rasmussen, Hans, Retskrivnings- og Fremmedordbog til Skolebrug. Helsingør 97. f.
191. Kalkar, Ordbog over ældre dansk Sprog. H. 25 (Un. Jub. Skr.).
196. Jakobsen, J., Det norrøne Sprog paa Shetland. 97. m.
199. Hallstrøm, P., Om ordbøjningen i 1734 års lag. — Prgr. Søderm., Stockholm. 97.
200. Svenska Akademiens ordbok. 7—8. Södervall, K. T., Ordbok öfver svenska medeltids-språket. 16 og 17. Lund 96 og 97.
202. Pedersen, Holg., Aspirationen i Irsk. En sproghistorisk Undersøgelse. Leipzig 97. m.
205. Ohlsson, Alfr., Considérations sur l'étymologie du verbe français aller. — Prgr. Halmstad 97.
- 208 a. Jespersen, O., Fransk Begynderbog. 2. Udg. 97. f.

- (208a.) Michelsen, Carl, Historiske Læsestykker (franske),
II (Bonaparte). 97. *f.*
217. Mohr og Nissen, Tysk-Dansk Ordbog. I. 98.
219. Gudme, O., Tysk Maanedslæsn. med Noter. Nr. 7. 97. *f.*
Saraauw, Chr., Tysk Begynderbog. 97. *f.*

Æstetik og Kunst.

229. Høyen, Rafael (se 101).
Lange, Jul., Om Kunstværdi, to Foredrag. 76.
230. Becket, Francis, Florentinske Kunstnere fra Giotto
til Fiesole. 97.
Bering-Liisberg, H. C., Kunstkammeret, dets Stif-
telse og ældste Historie. 97.
Boetticher, Ad., Die Akropolis von Athen. Berlin 88.
— — Olympia, das Fest u. seine Stätte,
nach den deutschen Ausgrabungen. 2. Aufl. Berlin 86.
Lange, Julius, Sergel og Thorvaldsen, Studier i nor-
disk Klassicismes Fremstilling af Mennesket. 1886.
Lübkes Kunsthistorie, ved Julius Lange. 3. Udg. ved
Becket. H. 3—15.
Stenersen, Fidias (se 19).
Ussing, Pergamos (se 19).

Filosofi, Teologi.

234. Bang, N. H., Begrebet Moral, I. Analyse og Kritik. *m.*
Hansen, Oskar, Filosofien i Danmark i det 16. og 17.
Aarh. I (1700—65). 97.
Høffding, H., Etik, en Fremst. af de etiske Principper
og deres Anvendelse paa de vigtigste Livsforh. 2. Udg. 97.
—, —, Kort Oversigt over den nyere Filosofis Hist. 97.
Kant, Immanuel, Metaphysische Anfangsgründe der
Tugendlehre. Königsb. 97. *g.*
Starcke, C. N., Samvittighedslivet, en fremstilling af
principperne for menneskeligt samfundsliv. 97.
Østrup, F. L., Et psykologisk Bidrag til en Lære om
Selvopdragelse. 97. *m.*
235. Scharling, H., Religionens Stilling i det menneskelige
Aands- og Sjæleliv. — Prgr. Kbh. Univ. 97.
246. Nielsen, Fr., Pavedømmet i det 19. Aarh. 13.
247. Westling, G. O. F., Meddelanden om Kyrkoföfatn. i Est-
land under det svenska väldets tid. — Prgr. Sundsvall. 97.
252. Viborg Stifts Synodalakt 1897.
257. Kirkehistoriske Samlinger. 4. R. V, 1.

Undervisningsvæsen.

259. Verdandi, pædagogisk Tidsskrift., Stockh. 97, 2—7.
Vor Ungdom, pædagogisk Tidsskrift. 97, 2—6; 98, 1—2.
260. Rousseau, J. J., Emil eller om Opdragelse, ovs. af Vilh. Malling. Aarh. 97.
- 260 a. Hansen, Oscar, Opdragelseslære. H. 1—2. 1898.
Hertzberg, N., Træk af Barnets Sjæleliv. Krania. 97.
Lowum, A., Jesuitterskolerne i Frankrige; Ordenens Op-
hævelse. — Prgr. Andersen (Krania). 96.
Palmgren, K. E., Kort redogörelse för Palmgrenska sam-
skolans verksamhet under de förflutne tjugettu åren. —
Prgr. Palmgr. (Stckh.). 97.
- 260 b. Hjem og Skole. 10. Aarsberetning fra Dansk Skolefor-
ening. Kolding 97.
261. Regnskabsbrtn. for Sorø Akad. og de lærde Skoler. 1896-97.
Müller, Sig., Fællesundervisning. — Prgr. Kolding 97.
Hernlund, Hugo, Nya Elementarskolans fulst. öfvergång
til det fasta klass-systemet. — Prgr. N. E. (Stckh.). 97.
Praktisk Afslutningsklass, förslag till s. k. — Sammesteds.
267. Akademisk Skytteforenings Aarsberetning 1896—97. g.
11. Aarsberetning for Dansk Sløjdforening. 96, 97. g.
268. Dufvenberg, C. O., Främmande språk och allm. läroverk.
— Prgr. Høgr. Rll. (Stkh.). 97.
269. Lege, Boldspil og anden Idræt. Kort Vejledning til Brug
for Skoler. Paa Foranl. af Min. f. Kirke- og Undervis-
ningsvæsenet udarb. af Gymnastikkommissionen. 97.
270. Universitets- og Skoleannaler (norske). 10. og 11. Aarg.
1895 og 96. m.
Bidrag til Sveriges officiella statistik. P., Undervisnings-
väsendet 33. Folkskolorna för år 1894.
Schøyen, K., Indberetning om en Rejse i Tyskland 1894
(Matematikens Stilling). — Prgr. Trondhj. Ktdrl. 96.
271. Meddelelser om de lærde Skoler og Realsk. 1896—97. m.
272. Indbydelsesskrifter fra danske Latin- og Rø-
alskoler, 1896—97. Tildels m.
Heuer, Ludvig, Udsigt over Helsingør Latinskoles Hi-
storie. — Prgr. Hels. 97.
Hoffmeyer, I., Fra „Regenburgs Samling“, II. — Prgr.
Aarhus. 97.
Iversen, M., Skolebest. Brulans 25-Aars Jubilæum. Prgr.
Lyceum. 97.
Müller, Sig., Fællesundervisning. Prgr. Kolding. 97.

- Ottosen, J., Skolefesten d. 2. Okt. 1896. — Prgr. Eftsl. 97.
 Rosendahl, H., Prof. Fred. Dahl. 1866—96. Prgr. Slgls 97.
 Schultz, I. N., Personalhistoriske Optegn. om Rektorene ved Frborg. I. Sk. — Prgr. Frborg. 97.
 Ørum, I. C. M., Skolefest. — Prgr. Vordingb. 97.
 Aar bog for Københ. Univ., den polyt. Læreanst. og Kommunitet. 96. *m.*
 Beretning om den farm. Læreanstalt.
 Beretning om Fr. VII's Stiftelse (Jægerspris) for 1896.
 Haandb. for Studenter, udg. af Studthj. 5. Aarg. 97. *g.*
 Københavns Universit. Festskr. (Kngs Fødselsd.). 97.
 Meddelelser om den udv. Folkehøjsk. i Askov. 96—97. Kolding 1898.
 Nykøbing Katedralskoles Bogsamling. Tillæg II. 97. *g.*
 Polyteknisk Læreanstalt. 96—97.
 Rasmussens gymnastiske Institut. Kbhvn.
 274. Norske Programmer. 1895—96. *m.*
 Falkenberg, Seminarbest., En kort udsigt over Klæbu seminars 53-aarige virksomh. Prgr. Levanger Semin. 96.
 275. Svenske Programmer. 1896—97. *m.*
 Hernösands h. alm. lärov.'s stip.- og premiedotationer. — Prgr. Hernösand 97.
 Sprinchorn, C. K. S., Bidrag till Lunds allm. lärov.'s hist. efter Skånes förening m. Sverige. — Prgr. Lund. 97.
 Flensburg, Vilh., Tal vid invign. af nytt skolhus för allm. lärov. i Lund d. 12. Novbr. 1896. — Prgr. Lund 97.
 Palmgren, K. E., Kort redog. för Palmgr. Samsk. verksamh. under de förflutne tjuget åren. — Prgr. Palmgr. (Stkh.). 97.
 Hernlund, H., Nya Elementarsk.'s fullst. öfverg. till det fasta klass-syst. — Prgr. N. E. (Stkh.). 97.
 Praktisk Afslutningsklass, Förslag till s. k. — Sammest.
- Matematik. Naturvidenskab.**
279. Archimedes, Tijdschrift voor lagre Wiskunde. Zutphen. 97, VI, 1—4; 98, VII, 1—2.
 Nyt Tidsskrift for Matematik. VII. A og B.
 280. Christensen, S. A., Caspar Wessel og de komplekse Tals Teori. — Prgr. Odense 97.
 Hedelius, E., När är en rational funktion af en oberoende variabel positiv? — Prgr. Gøteb. 97.

- (280.) Lomholt, Adolf, Logaritmetabel. Stereotyptryk. Viborg. 97. *f*.
 Petersen, Julius, De algebr. Ligningers Theori. 77.
 Petri Philomeni de Dacia in algorismum vulg. Johannis Sacroboscho commentarius, ed. Max Curtze. Hauniæ 97. (Vid. Selsk. Bekostn). *g*.
285. Törnell, T., Kort öfvers. öfv. d. beskr. geom. — Prgr. Militärinst. (Stkh.). 97.
287. Petersen, Johs., Grundprinciper for den infinitesim. Descriptivgeom. 97. *m*.
289. Rosén, A., Om Mekanikens Elementer. — Pgr. Malmø. 97.
291. Naturen, Maanedsskr. Bergen, 97, 4—12; 98, 1—3.
292. Nyt Tidsskr. for Fysik og Kemi. II, 2—6; III, 1. la Cour og Appel, Historisk Fysik, H. 11—18.
294. Dyring, Joh., Udkast til en Udvikl. af Faldlovene. — Prgr. Asker 96.
304. Danmarks geol. Undersøg. 1 R., 2, 4, 5. 2 R. 6, 7. 97. *m*.
305. Johannsen, W., Studier ov. Planternes period. Livs- ytringer I (Vid. S. Skr. 6. R., VIII. 5).
 Warming, Eugen, Halvfyt-Studie (Vid. S. Skr. 6 R., VIII, 1). 97.
306. Bronn, Ordn. u. Klass. d. Thierreiches. VI, 5, L. 47—50.
 Hvenegaard-Lassen, Lærebog i Zoologi. 97. *f*.
 Sahlertz, Ivan, Vejledn. ved den første Underv. i Naturhist. 5. Udg. ved Adjunkt H. Chr. C. Mortensen. 97.
 Zoologia Danica. 10. H. (Fiske ved Ad. Jensen). 97. *m*.
307. (Lægevidenskab.) Helweg, Kr., Lægerne og de Ikke-Sindssyge. Odense 98.
 Lange, Fr., De „Sindssyge“ og „Invaliderne“, 98.
 Lauritzen, Mar., Kliniske Unders. over Kvælstofudskilning. Forh. til den diæt. Behdl. ved Diab. mell. 97. *m*.
 Madsen, Thorv., Eksperimentelle Unders. over Difterigiften. 97. *m*.
 Pers, Alfr., Om radik. Behdl. af hydrocele testis. 97. *m*.
 Petersen, Jul., Bartholinerne (se 118).
 Stammen, dens Forebyggelse og Helbredelse. En Vejledn. for Lærere. 97. *m*.
 Sundhedstidende, Dansk., redig. af M. Trautner og Carl Lorentzen. H. 1—6.
317. Starcke, C. N., Principp. for menskl. Samfundsl. (s. 234).
319. Letfat. dansk Stenografi, udg. af dsk. stngr. Foren. 97. *g*.

320. Danmarks Neutralitet og Marinens Betydning for denne,
af S. B. 97. g.
Marinens Krav af X. 97. g.
321. Haandskrifter, Nr. 24., Breve angaaende Sognepræst Jacob
Stampe og Hustru. (Givne af H. H. Lefolii).

Disciplenes Bogsamling

har i sit Regnskabsaar fra 1. April 1897 til 31. Marts
1898 haft i Indtægt:

Medlemsbidrag (29,50 + 21)	50 Kr. 50 Ø.
Solgte Kataloger m. m.	2 — 17 —
Overskud	8 — 40 —
Renter fra flere Aar	4 — 85 —
Tilsammen.	65 Kr. 92 Ø.

og i samme Tidsrum udgivet:

til Indkøb af Bøger	47 Kr. 25 Ø.
Indbinding.	14 — 35 —
Tilsammen.	61 Kr. 60 Ø.

Der er altsaa et Overskud paa 4 Kr. 32 Øre.

Siden den 30. April 1897 har Samlingen indtil
den 30. April 1898 haft følgende Tilvækst:

- Chr. A. Horn: Rafael.
J. E. Barfod: Da jeg var Matros.
E. Eckstein: Kyparissos.
Musæus: Æventyr.
R. Hansen: Niels Arnam.
S. Bauditz: Historier fra Skovridergaarden.
A. Dumas: Greven af Monte Christo.
J. M. Kingsley: Titus.
A. Güntelberg: Niels Juel.
R. Kipling: Den nye Jungle-Bog.
O. Adeler: Den norske Robinson.
C. Falkenhorst: Hvidskjæg.
K. V. Rosenstand: De Pokkers Dreng.
E. S. Ellis: Blokhuset i Urskoven.
— Det tabte Spor.

S. Tvermose Thyregod: Unge Helte.

Kandarius: Paa Opmaaling.

— Garnisonsliv.

— Med løse Patroner.

John Hutcherson: Bob Strongs Sommerferie.

— Skoledreng og Topgast.

— Jack og Jeg paa de vaade

Veje.

I. O. Aaberg: Karl XII paa Eventyr.

R. Haggard: Maiwas' Hævn.

John Loft: Historien om Troels Nikolaj.

Aladdin (østerlandsk Æventyr).

(Gaver fra Discip.
Herald Krenchel.)

Den **zoologiske Samling** er forøget med:

Højre Ben af et Menneske (skeletteret).

En Hamster (opstillet).

En to Døgn gammel Kaninunge (opbevaret i Spiritus).

Givet af Hr. Kommunelærer *V. Mortensen*, Hillerød.

Et Kranium af en Orne.

En Gærdesmutte (opstillet).

En Solsort, Han (opst.).

En Vagtel (opst.).

En Brushane (Tilbyttet).

En Bjergand, Hun (opst.).

En Landsalamander i Spiritus.

En Slette (opbevaret i Spiritus). Givet af Discipel *Henry Dederding*.

En Pindsvinefisk, tørret.

En Ramme med Biceller. Givet af Disc. *P. Mikkelsen*.

Nogle Svinelus i Spiritus. Disc. *S. Lange*.

En Østersskal, fastsiddende i en anden. Disc. *M. Hjermind*.

Til Naturhistorieværelset er der i Aar (som Supplement til et tidligere anskaffet Terrarium) købt et lille Akvarium, hvori for Tiden nogle Haletudser gennemgaa deres Forvandling.

Botanisk Have. Ca. 130 af de i Skoleaaret benyttede Plantearter have blomstret. Som Gave er modtaget Frø fra Universitetets botaniske Have samt levende Planter fra Hr. Kommunelærer *V. Mortensen* og Disciplene *Aage Paludan*, *Jens Andersen* og *Holger Petersen*.

Geografisk Samling er forøget med Billeder og forskellige Smaating, givne af Disciplene. Desuden er der anskaffet Goering-Schmidts Væg billeder af:

Bomuldsplante.	Sukkerrør.
Gummitræ.	Tebusk.
Kaffetræ.	Tobaksplante.
Kakaotræ.	

Gennem flv. Rektor Lefolii er fra Slægtninge af Legatstifteren, Sognepræst *Stampe* og Hustru skænket til Opbevaring ved Skolen Fotografier af Legatstifterne samt deres Søn *August*, af sidstnævnte 2 Ekspl., som ung Student og som Løjtnant i Krigen 1864.

VII. Uddrag af Skolens Regnskab

i Finansaaret 1897—98.

Indtægt.

	Kr.	Ø.
Skolen:		
Arvefæste og Forpagtning	1,584	70
Tiender	16,416	82
Af Kirker og Præstekald	26	„
Renter af Prioritetsobligationer	3,477	52
Skolekontingenter	8,464	10
Fra Læsø	1,263	65
Ekstraordinære Indtægter	82	„
Ifølge Decision	1	44
Theilmanns Legats Renter	40	„
	<hr/>	
	31,356	23
Beholdningen d. 31. Marts 1897	5,872	36
Tilskud fra almindelig Skolefond	19,100	„
	<hr/>	
	56,328	59
Stipendiefonden:		
Renter	1,254	Kr. 24 Ø.
Hævet i Sparekassen	400	— „ —
	<hr/>	
		1,654 24
Nissens Legat:		
Renter	1,083	Kr. 48 Ø.
Indfrieede Kapitaler	1,679	— 42 —
	<hr/>	
		2,762 90
	<hr/>	
	at overføre	60,745 73

	Kr.	Ø.
	overført	60,745 73
Foghs Legat:		
Renter	200	„
Stampes Legat:		
Renter	908 Kr. 87 Ø.	
Hævet i Sparekassen . . .	4,753 — 52 —	
	<hr/>	5,662 39
Summa Indtægt	66,608	12

Udgift.

	Kr.	Ø.
Skolen:		
Lønninger	34,033	34
Inspektion og Tilsyn med Samlinger	400	„
Pedellens Løn	600	„
Timeundervisning	7,150	38
Pensioner	527	32
Ifølge Decision	„	20
Bibliothek og videnskabeligt Apparat	840	„
Bygningers Vedligeholdelse	580	91
Hovedstandsættelser	649	36*)
Leje-Udgift til Robaaden	25	„
Inventar	630	46
Sløjd	98	99
Plantehaven	57	50
Brændsel	1,304	„
Belysning	159	94
Skatter og Afgifter udenfor Jordebogsvæsenet .	244	05
Forskellige Udgifter (Rengøring, Snekørsel, Pro- tokoller, Skolerekvisitter, Afskrivning, Pro- gram, Skolefest)	1,493	03
Regnskabsførelse	720	„
Riffelskydning	294	11
	<hr/>	
Skolens Udgifter i Finantsaaret	49,808	59
Skolens Beholdning den 31. Marts 98	6,520	„
	<hr/>	
at overføre	56,328	59

*) 2: Til Istandsættelse af 3 Klasseværelser m. m., samt til Gasindlæg. Denne Belysning er nu fuldstændig indført i hele Skolen.

		overført	56,328	59
Stipendiefonden:				
Bidrag til Skolepenge	397	Kr. 50	Ø.	
Udbetalte Stipendier	911	—	50 —	
Indsat i Sparekassen	323	—	42 —	
Regnskabsførelse	21	—	82 —	
			<hr/>	1,654 24
Nissens Legat:				
Udbetalte Stipendier	1,272	Kr. 90	Ø.	
Indsat i Sparekassen	450	—	„ —	
Udlaant Kapital	1,000	—	„ —	
Regnskabsførelse	40	—	„ —	
			<hr/>	2,762 90
Foghs Legat:				
Udbetalte Stipendier				200 „
Stampes Legat:				
Indkøb af 4,600 Kr. 3½ pCt.				
Statsobligationer	4,743	Kr. 81	Ø.	
Udbetalte Stipendier	800	Kr. „	Ø.	
Indsat i Sparekassen	74	—	46 —	
Udbetalt Pastor Davidsen . .	20	—	„ —	
Porto Udgift	4	—	12 —	
Regnskabsførelse	20	—	„ —	
			<hr/>	5,662 39
			<hr/>	66,608 12

VIII. Forberedelsesskolen.

Fra August 1898 vil Skolen blive overtaget af Lærerkollegiet under Katedralskolens Rektors Overledelse. Man vil søge at gennemføre en saa godt som fuldstændig adskilt Undervisning i de to Klasser, a og b. Da Skolen skal føre til en Afslutning, hvorved der skal tages en af Staten anordnet Prøve, for at man kan optages i Katedralskolens 1. Klasse, er det af pædagogiske Hensyn af største Vigtighed, at Skolen gennem-

gaas helt; det er i højeste Grad uheldigt, at Begyndelsen af de under Skolen henhørende Kursus begyndes i en anden Skole og derefter afsluttes under helt andre Forhold og tildels efter helt andre Metoder i Kl. b. Der er derfor taget den Bestemmelse, at fra **19. August 1899** ingen indenbys Discipel under almindelige Omstændigheder vil blive optaget i Kl. b uden først at have gennemgaaet Kl. a.

For at lette Optagelsen i Kl. a ere Skolepengene fra 19. August d. A. for denne Klasses Vedkommende nedsatte fra 9 til 8 Kr.; men da den nye Ordning, hvis den skal gennemføres, vil medføre betydelige Ofre af Lærernes Tid og Kraft, er samtidig Betalingen for Kl. b sat op fra 9 Kr. til 10 Kr. (den Betaling, som Staten tidligere tog for Undervisningen i de tilsvarende Klasser). I Indskrivningspenge ydes som hidtil 5 Kr. For Brødre gives Moderation.

Skolen talte i Maj ifjor 24 Disciple, hvoraf 14 optoges i Katedralskolen den 19. August. 8 nye Disciple optoges, saa at Skolen begyndte med 18 Disciple, fordelte paa følgende Maade:

Klasse a: 1. Ankjær, Stephan Erik (Overretsassessor A.). — 2. Christensen, Niels (Boghandler C.). — 3. Hallager, Kaj (Overlæge Dr. med. H.). — 4. Larsen, Gunnar (Stiftsprovst L.). — 5. Skrike, Jacob (Stiftamtmand, Khr. S.)*).

Klasse b: 1. Andersen, Oluf (Distriktslæge A.). — 2. Christensen, Holger (Hotelejer C.). — 3. Christensen, Holger Olivarius (Agent C.). — 4) Hallager, Sigurd (Broder til Nr. 3 i Kl. a). — 5. Høyer, Knud (Jernstøber H.). — 6. Jensen, Chr. Fred. Vilh. (Murmester J.). — 7. Jespersen, Poul (forhv. Arkivar J.). — 8. Larsen, Axel (Urmager L.). — 9. Meyer, Henry Suenson (Distriktslæge M., Vestervig). — 10. Ploug,

*) Siden Novbr. foreløbig udmeldt paa Grund af Sygdom.

Jens (Lærer P., Skringstrup). — 11. Pyndt, Holger Erik (Dyrlæge P.). — 12. Rye, Hans (Overretssagfører R.). — 13. Willesen, Lauritz (Møllejejer W., Nørre Mølle).

Om Fagfordelingen henvises til den S. 36 meddelte Tabel.

I Aarets Løb ere følgende Pensa gennemgaaede:

Dansk (Adjunkt *Thorsen*, 4 Fællestimer, Kl. a desuden 3 særlige Timer). Som Læsebog er benyttet Bondesens og Vestergaards Bog, 1. Del. Efter samme Bog ere nogle Digte lærte udenad. De første grammatiske Begreber ere indøvede efter Mikkelsens Sproglære for Forberedelsesskoler og ved Analyse. Øvelse i Skriftlæsning. 1 à 2 Stile ugentlig, Diktat eller Genfortælling.

Tysk (Overlærer *Ramsgaard*, 4 T.). Kl. a. Kapers og Simonsens Læsebog for de første Begyndere S. 1—50.

Kl. b. Samme Bog S. 24—96 med Forbigaaelse af Stykkerne 92, 111, 112, 115—117 og 120 (100 Normalsider). Det vigtigste af Bøjningslæren efter Kaper.

Fransk (Adjunkt *Sejersen*, 4 T.). Kl. b. Jungs Elementarbog S. 1—55 (danske og franske Stykker) og 95—100. Den regelmæssige Formlære efter samme Bog.

Religion (Adjunkt *Sejersen*, 2 T.). Kl. a. Martensens og Paullis „Kortfattet Bibelhistorie“. Den nye Pagt. De 10 Bud. Salmer.

Kl. b. Det samme i Bibelhistorie. Balslevs Lærebog til Synden. Salmer.

Historie (Rektor *Heise*, 3 T.). Kl. a. Oldtidens og Middelalderens Historie efter Blochs mindste Lærebog.

Kl. b. Et helt Kursus efter samme Bog.

Geografi (Adjunkt *Mortensen*). Kl. a. (1 T. alene og 1 T. sammen med b.). Dahlbergs Geografi

Nr. 3. Disciplene have tegnet Grundris af deres Skolestue og af Viborg By med nærmeste Omegn. Dernæst er læst om Danmark, Norge, Sverrig, England, Rusland og Tyskland.

Kl. b. (1 T. alene og 1 T. sammen med a.). Paa Grundlag af Granzov (Nr. 4) er læst efter Kortet og Billederne i den geografiske Samling Østerrig-Ungarn, Frankrig, Schweiz, Holland, Belgien og Sydeuropa samt de fremmede Verdensdele.

Naturhistorie (Adjunkt *Mortensen*). **Kl. a.** (1 T. alene og 1 T. med b). Sahlertz's Vejledning: Pattedyr.

Kl. b. (1 T. alene og 1 T. med a): Sahlertz's Vejledning: Pattedyr og Fugle.

Regning (Adjunkt *Møller*, 5 T.). **Kl. a.** Regning med hele Tal efter Meiers Regnebog I.

Kl. b. Regning med Brøk efter Meiers Regnebog II.

Skrivning (Oversergent *Sørensen*, 4 T.).

Undervisning i Sang er meddelt af Adjunkt *Mortensen* (2 T.), i Gymnastik og Svømning af Premierløjtnant *Beck* med Stabssergent *Werner* som Assistent. Fodbold og Kricket som i Katedralskolen.

Til Optagelse i laveste Kl. (a), i Reglen med det fyldte 10. Aar, kræves:

1. Dansk: Sikkerhed i Oplæsning samt en Diktatstil uden væsentlige Fejl i Bogstavering;|

2. Bibelhistorie: i en for Barnealderen passende Form de vigtigste og lettest fattelige Fortællinger af det gamle Testamente indtil Jøderigets Deling og enkelte let fattelige Hovedstykker af det nye Testamente, deriblandt ogsaa enkelte Fortællinger om Herrens Undergerninger og enkelte af hans Lignelser;

3. Historie: Kort Udsigt over Danmarks Historie.

(*Johan Ottosen*, Børnenes Fædrelandshistorie, Kbhvn. 1895,

anbefales som en kortfattet, efter Børnenes Fatteevne affattet Bog. Al Læsning udover denne Bog [Oldtidens Historie og sligt] vil der ikke blive taget Hensyn til og frabedes paa det alvorligste).

4. Geografi: Hovedsagelig efter Kortet: Oversigt over Europa (f. Eks. som den findes i Dahlbergs Geografi Nr. 3 [1895] .S 7—33).

5. Regning: de fire Regningsarter i benævnte og ubenævnte Tal.

Dagen for nye Disciples Prøvelse samt Fortegnelse over Aarsprøvens Tider meddeles sammen med Katedralskolen.

IX. Afgangs- og Aarsprøver 1898.

De skriftlige Prøver for VI og IV Klasse holdes i Dagene 10.—15. Juni, for V Klasse 10.—14. samt 27. og 28. Juni, for de øvrige Klasser 27.—29. Juni. De mundtlige Prøver holdes efter nedenstaaende Fortegnelse. I Censuren ved VI og IV Klases Prøver deltage: som Medlem af Undervisningsinspektionen Professor, Dr. phil. Jul. Petersen (J. P.) Matematik i VI og IV. Som beskikkede Censorer: Rektor Forchammer (Fo.) Latin i VI, Overlærer Hauch (Ha.) Historie i VI og IV R., Overlærer Hoffmeyer (Ho.) Geografi og Naturhistorie i IV, Adjunkt Lund (Lu.) Dansk og Oldnordisk i VI, Dansk i IV, Overlærer Mylord (My.) Fysik i VI og IV R., Skoleforstander Vald. Petersen (V. P.) Tysk i IV, Adjunkt Secher (Se.) Fransk i VI og ved Tillægsprøven, Adjunkt Wiwel (Wi.) Latin i IV og ved Tillægsprøven, Græsk i VI og IV samt ved Tillægsprøven.

De mundtlige Prøver afholdes i Klasseværelserne B, H, I og K. Hvor Klasserne ere delte, viser Tallet foran Faget, hvor mange der medtages ved hver Prøve (regnet forfra efter Discipelfortegnelsen S. 24). Privatisterne prøves efter den tilsvarende Klasse. Ved Tillægsprøverne følges Bogstavordenen.

Mundtlige Prøver.

Mandag den 20. Juni.

H. Kl. 4. $\left. \begin{array}{l} \text{IV st. + R. (6 + 1)} \\ 5 \text{ Privatister.} \end{array} \right\} \text{Dansk. T. Lu. H.}$

Tirsdag den 21. Juni.

H. Kl. 8. VI (7) $\left\{ \begin{array}{l} \text{Dansk og H.} \\ \text{Oldnordisk. G.} \end{array} \right\} \text{Lu.} \left\{ \begin{array}{l} \text{G.} \\ \text{H.} \end{array} \right.$

Onsdag den 22. Juni.

H. Kl. 5. VI spr. (4). **Latin. O. Fo. G.**

I. — $\left\{ \begin{array}{l} \text{IV st. + R. (6 + 1)} \\ 5 \text{ Privatister.} \end{array} \right\} \text{Geografi. Mt. Ho. Mr.}$

Torsdag den 23. Juni.

I. Kl. 8. $\left\{ \begin{array}{l} \text{IV st. + R. (6 + 1)} \\ 5 \text{ Privatister.} \end{array} \right\} \text{Naturh. Mt. Ho. Mr.}$

Lørdag den 25. Juni.

Kl. 8. **Optagelsesprøve.**

Mandag den 27. Juni.

H. Kl. 8. $\left\{ \begin{array}{l} \text{IV st. + R. (6 + 1)} \\ 5 \text{ Privatister.} \end{array} \right\} \text{Matem. Mr. J. P. L.}$

H. — 5. VI m. (3). **Matematik. Mr. J. P. L.**

Tirsdag den 28. Juni.

H. Kl. 8. $\left\{ \begin{array}{l} \text{VI (7)} \\ \text{Tillægspr. (4)} \end{array} \right\} \text{Fransk. B. Se. S.}$

Onsdag den 29. Juni.

H. Kl. 8. V $\left\{ \begin{array}{l} \text{Dansk og H. G.} \\ \text{Oldnordisk. G. H.} \end{array} \right.$

Torsdag den 30. Juni.

I. Kl. 8. V **Fransk. B. S.**

H. — $\left\{ \begin{array}{l} \text{IV st. (6)} \\ 5 \text{ Privatister.} \end{array} \right\} \text{Historie. H. O. R.}$

(Torsdag den 30. Juni).

- K. Kl. 8. II st. Matematik. L. P.
 K. Kl. 12. II Rl. Matematik. L. P.
 I. — I Rl. Dansk. B. T.

Fredag den 1. Juli.

- H. Kl. 8. III spr. Græsk. R. T.
 I. — I st. Aritmetik. L. Mr.
 K. — I Rl. Fransk. S. B.
 B. — b. + a. Historie. H. O.
 K. Kl. 12. II Tysk. R. S.
 I. — I st. Geometri. L. Mr.
 H. Kl. 3. VI + IV R. (4 spr., 3 m., 1). **Fysik.**
 P. My. L.

Lørdag den 2. Juli.

- I. Kl. 8. V spr. Fysik. P. L.
 H. — $\left. \begin{array}{l} \text{IV st. + R. (6 + 1)} \\ \text{5 Privatister.} \end{array} \right\} \text{Tysk. R. V. P. T.}$
 K. — II Geografi. Mt. Mr.
 B. — I st. Historie. H. S.
 I. Kl. 12. V m. Fysik. P. L.
 B. — I R. Historie. S. H.

Mandag den 4. Juli.

- H. Kl. 8. V Historie. H. O.
 K. — III spr. Matematik. L. P.
 B. — II R Dansk. B. T.
 I. — I st. Naturhistorie. Mt. Mr.
 K. Kl. 12. III m. + R. Matematik. L. P.
 H. — II st. Latin. B. T.
 I. — I R. Naturhistorie. Mt. Mr.
 B. — b. + a. Religion. S. B.

Tirsdag den 5. Juli.

- H. Kl. 8. III Fransk. S. B.
 I. — II Naturhistorie. Mt. Mr.

(Tirsdag den 5. Juli).

K. Kl. 8. I st. Latin. T. O.

B. Kl. 12. b. Fransk. S. B.

H. — 5. $\left. \begin{array}{l} \text{VI spr. (4)} \\ \text{Tillægspr. (2)} \end{array} \right\} \text{Græsk. } \left. \begin{array}{l} \text{O.} \\ \text{T.} \end{array} \right\} \text{Wi. } \left. \begin{array}{l} \text{T.} \\ \text{O.} \end{array} \right\}$

Onsdag den 6. Juli.

H. Kl. 8. $\left. \begin{array}{l} \text{IV st. (6)} \\ \text{5 Privatister} \\ \text{Tillægspr. (5)} \end{array} \right\} \text{Latin. O. Wi. T.}$

I. — III Naturhistorie. Mt. P.

B. — II Fransk. S. B.

B. Kl. 12. I st. Fransk. S. B.

H. Kl. 4. $\left. \begin{array}{l} \text{IV spr. (3)} \\ \text{4 Privatister} \end{array} \right\} \text{Græsk. T. Wi. O.}$

Torsdag den 7. Juli.

H. Kl. 8. VI + IV R. (7 + 1). Historie. $\left. \begin{array}{l} \text{H.} \\ \text{O.} \end{array} \right\} \text{Ha. } \left. \begin{array}{l} \text{O.} \\ \text{H.} \end{array} \right\}$

I. — III. Geografi. Mt. P.

K. — I st. Religion. S. Mr.

B. — b + a. Dansk. T. B.

K. Kl. 12. I R. Religion. S. Mr.

Fredag den 8. Juli.

H. Kl. 8. III m. + R. Fysik. P. L.

I. — II. Religion. S. Mr.

K. — I st. Dansk. B. T.

H. Kl. 12. V spr. Græsk. O. G.

K. — V m. Matematik. L. Mr.

I. — b. Naturhistorie. Mt. P.

Lørdag den 9. Juli.

K. Kl. 8. V. Tysk. R. T.

H. — IV st. (6). Fransk. B. S. G.

B. — I R. Aritmetik. L. P.

(Lørdag den 9. Juli).

I. Kl. 8. a. Naturhistorie. Mt. Mr.

H. Kl. 12. $\left. \begin{array}{l} \text{V.} \\ \text{III R.} \end{array} \right\}$ Engelsk. G. B.

I. — I R. Geometri. L. P.

B. — b. Geografi. Mt. O.

Mandag den 11. Juli.

H. Kl. 8. VI $\left\{ \begin{array}{l} (1) \text{ Tysk. R. T. G.} \\ (6) \end{array} \right\}$ H. — IV R. (1) $\left. \right\}$ Engelsk. G. B. T.

I. — IV m. (3). Fysik. P. L. Mr.

K. — I st. Geografi. Mt. S.

B. Kl. 9. III st. Latin. R. O.

B. Kl. 12. III. Tysk. R. O.

K. — II R. + I R. Engelsk. G. B.

I. — I R. Geografi. Mt. S.

Tirsdag den 12. Juli.

H. Kl. 8. V spr. Latin. G. O.

I. — III R. Dansk. T. B.

K. — I st. Tysk. R. S.

I. Kl. 12. II. Historie. S. O.

B. — b + a. Tysk. R. G.

Onsdag den 13. Juli.

H. Kl. 8. III. Historie. T. O.

K. — I R. Tysk. R. G.

I. — a. Geografi. Mt. P.

M. Kl. 12. (Sang for alle Sangerne).

Optagelsesprøven for Disciple, indmeldte til Katedralskolens 4 laveste Klasser samt til Forberedelsesskolen, er fastsat til **Lørdag den 25. Juni Kl. 8**, for Disciple til 5. Klasse til **Fredag den 19. August Kl. 9**.

Torsdag den 14. Juli Kl. 1 holdes Slutningsmødet, hvor Prøvernes Udfald og Omflytningen vil blive bekendtgjort. Derefter begynder Sommerferien, der varer til **Fredag den 19. August Kl. 1 Eftm.**, da alle Disciplene atter maa indfinde sig.

Forældre og Værger samt alle, der have Interesse for Skolens Gerning, indbydes til at overvære de mundtlige Prøver og Slutningsmødet.

Viborg Katedralskole, den 9. Juni 1898.

A. Heise.

Torsdag den 14. Juli Kl. 1 holdes Slutningsmødet, hvor Prøvernes Udfald og Omflytningen vil blive bekendtgjort. Derefter begynder Sommerferien, der varer til **Fredag den 19. August Kl. 1 Eftm.**, da alle Disciplene atter maa indfinde sig.

Forældre og Værger samt alle, der have Interesse for Skolens Gerning, indbydes til at overvære de mundtlige Prøver og Slutningsmødet.

Viborg Katedralskole, den 9. Juni 1898.

A. Heise.

